

Central delårsrapport 2 2019

Kommunstyrelse

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
2 Volymer	5
2.1 Verksamhet.....	5
2.2 Kommentar till utfall.....	6
3 Uppföljning av KS Resultatmål	7
3.1 Strategiska förutsättningar.....	7
3.2 Att ge goda förutsättningar för livslångt lärande.....	9
3.3 En trygg omsorg med valmöjligheter genom livet.....	13
3.4 Att ge möjligheter till en aktiv fritid för alla åldrar.....	14
3.5 Att alla medborgare ska ha möjlighet att delta i rikt och aktivt kulturliv.....	15
3.6 Att medborgare och näringsliv ska känna ökat förtroende för kommunen	16
3.7 En ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen	17
3.8 Att underlätta för invånare och företag i Kungälv som vill reducera klimatutsläppen	18
3.9 Att nå Sveriges lägsta arbetslöshet med utbildning, arbete och sysselsättning för de som står längst från arbetsmarknaden	19
4 Personal	21
4.1 Anställda.....	21
4.2 Antal arbetade timmar	21
4.3 Sjukfrånvaro	21
4.4 Sjuklönekostnad.....	21
4.5 Kommentar till utfall.....	22
5 Ekonomi	23
5.1 Kommunövergripande analyser	23
5.2 Periodutfall	24
5.3 Resultaträkning per 31 augusti 2019.....	25
5.4 Kassaflödesanalys per 31 augusti 2019.....	27
5.5 Balansräkning per 31 augusti 2019	28
5.6 Investeringsrapport utfall 31 augusti 2019	29
5.7 Finansiell rapport.....	31
5.8 Resultatprognos 2019 (12 månader).....	33
5.9 Åtgärder för budget i balans	34
5.10 Prognos budgetavvikelse driftredovisning 2019.....	38
5.11 Detaljspecificerad driftredovisning för kommunens sektorer 2019	42

5.12 Koncernföretagen.....	43
6 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar	45

1 Inledning

Föreliggande rapport är den andra rapporten för året och den är uppdelad i fyra delar: Volymer, Kommunstyrelsens resultatmål, Personal och Ekonomi. Redovisningen bygger på utfall januari till och med augusti med prognos för helåret 2019.

Kommunfullmäktiges (KF) Strategiska mål	Kommunstyrelsens (KS) Resultatmål
Strategiska förutsättningar	◆ Attraktiv arbetsgivare
	◆ Åtgärder för budget i balans
	◆ Verksamhetsresultat och kostnad i nivå med jämförbara kommuner
Att ge goda förutsättningar för livslångt lärande	◆ God lärartäthet med hög undervisningsbehörighet
	◆ Alla förskolebarn är efter avslutad förskola väl förberedda att börja grundskolan
	◆ Alla barn och elever vistas i en trygg och säker pedagogisk miljö
	◆ Fler elever når gymnasie-examen
	● Vuxenutbildningen bidrar till livslångt lärande och Sveriges lägsta arbetslöshet
En trygg omsorg med valmöjligheter genom livet	◆ Full behovstäckning inom äldreomsorgen
Att ge möjligheter till en aktiv fritid för alla åldrar	◆ Fler barn och unga deltar i ett rikt och varierat kultur- och fritidsliv
Att alla medborgare ska ha möjlighet att delta i rikt och aktivt kulturliv	◆ Fler barn och unga deltar i ett rikt och varierat kultur- och fritidsliv
Att medborgare och näringsliv ska känna ökat förtroende för kommunen	● Förbättrat näringslivsklimat
	◆ Servicenivån ska följa lagstiftningens intentioner
En ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen	◆ Planberedskap skall finnas för bostäder, verksamhetsmark och handel
	● Investeringar i kärnverksamheten prövas enligt finanspolitiskt ramverk
Att underlätta för invånare och företag i Kungälv som vill reducera klimatutsläppen	◆ Minskade utsläpp i luft och vattendrag
Att nå Sveriges lägsta arbetslöshet med utbildning, arbete och sysselsättning för de som står längst från arbetsmarknaden	● Alla nyanlända i jobb eller studier efter avslutad etableringsperiod

2 Volymer

Färgmarkeringen till volymtalen visar avvikelse mellan plan och prognostiserat utfall på helår.

Volymtalet får **grönt** om avvikelsen är mindre än 2 procent, **gult** om avvikelse är 2 till 5 procent. **Rött** vid mer än 5 procent avvikelse.

Röd färg indikerar alltså endast avvikelsen från planen och inte nödvändigtvis att resultatet är dåligt.

2.1 Verksamhet

Enhet	Volymgrupper	Volymtal	Utfall per 31/8 2019	Plan helår 2019	Prognos helår 2019		Plan helår 2020	Plan helår 2021
Bildning och lärande	Förskola och pedagogisk omsorg	Kommunal förskola, antal helårsplatser	1 911	1 907	1 914	●	2 011	2 091
		Kommunal pedagogisk omsorg, antal barn	201	200	211	■	211	211
		Fristående förskola, antal barn	499	508	499	●	499	499
Bildning och lärande	Förskoleklass, grundskola, fritidshem och grundsärskola	Kommunal förskoleklass, antal elever	528	527	524	●	547	579
		Kommunal grundskola årskurs 1-9, antal elever	4 677	4 722	4 661	●	4 768	4 864
		Kommunal grundsärskola, antal elever	43	40	42	◆	45	45
		Kommunala fritidshem, antal barn	2 532	2 555	2 472	◆	2 515	2 555
		Fristående förskoleklass, antal elever	52	55	52	■	50	50
		Fristående grundskola, antal elever	601	610	601	●	592	592
		Fristående fritidshem, antal barn	244	271	244	■	245	245
Bildning och lärande	Gymnasieskola och gymnasiesärskola	Kommunal gymnasieskola (Mimers hus), antal elever	1 522	1 550	1 521	●	1 581	1 650
		Kommunal gymnasiesärskola (Trekungagymnasiet), antal elever	85	93	90	◆	93	93
		Fristående gymnasieskola, antal elever	351	350	344	●	350	350
Samhälle och utveckling	Måltidservice	Antal serverade måltider totalt (koefficient)	1 582 680	2 500 000	2 530 000	●	2 530 000	2 570 000
Samhälle och utveckling	Kommunala fastigheter	Elförbrukning (MWh)	12 295	20 500	20 500	●	20 400	20 450
		Bruksarea (BRA), egna fastigheter, m2	229 633	227 920	227 310	●	229 600	230 600
		Bruksarea (BRA) inhyrda fastigheter, m2	41 677	64 900	64 900	●	41 700	41 700
Trygghet och stöd	Barn och ungdom 0-20 år	Antal vård dagar institution 0-20 år	3 868	4 000	5 000	■	2 800	2 500
		Antal vård dagar egna familjehem 0-20 år	7 939	13 329	9 500	■	13 000	13 000
Trygghet och stöd	Utförarenheten+ BoU	Intern öppenvård, biståndsbedömda insatser Utförarenheten-Barn och Ungdom	145	310	200	■	300	300

Enhet	Volym-grupper	Volymtal	Utfall per 31/8 2019	Plan helår 2019	Prognos helår 2019		Plan helår 2020	Plan helår 2021
Trygghet och stöd	Vuxenenhet	Antal vård dagar institution 21- år	1 363	2 300	2 000		2 000	1 800
		Antal vård dagar externt boende med stöd 21- år	9 715	7 500	14 000		12 000	10 000
Trygghet och stöd	Bostad med särskild service enligt LSS, antal brukare	Egna boenden, vuxna	110	116	116		134	146
Trygghet och stöd	Arbetsmarknadsenhet och daglig verksamhet	Antal brukare daglig verksamhet	215	220	220		210	215
Trygghet och stöd	Lägenheter och platser VoÅ	Totalt antal lägenheter i särskilt boende	416	416	416		417	435
		Varav i egen regi	331	332	331		332	350
		Varav i extern regi	55	54	55		55	55
		Varav korttidsplatser egna	19	19	19		19	19
		Varav korttidsplatser köpta	11	11	11		11	11
Trygghet och stöd	Brukare i hemtjänsten	Brukare med hemtjänst	1 012	1 200	1 200		1 200	1 200
		Antal brukare med trygghetslarm i ordinärt boende	1 111	1 150	1 150		1 150	1 150
Trygghet och stöd	Ersätta timmar i hemtjänsten	Timmar i hemtjänsten	237 655	420 000	365 000		410 000 0	410 000 0
Trygghet och stöd	Mottagning nyanlända och ensamkommande	Antal mottagna enligt bostättningslagstiftning (vuxna/familjer)	37	100	100		100	90
		Antal nyanlända enligt lagen om eget boende (EBO vuxna/familjer)	23	30	30		40	40
		Antal barn i mängden mottagna enligt bostättningslagstiftning och lagen om eget boende	39	50	50		60	55
		Antal mottagna ensamkommande barn	3	4	4		3	3

2.2 Kommentar till utfall

Tabellen används för att följa upp hur väl utfall följer de planerade volymerna. Volymtalen har i de flesta fall en direkt koppling till ekonomi. En avvikelse i volym bör innebära en avvikelse mot budget.

Prognosen för helår visar att ett flertal av stora kostnadskrävande volymer följer plan, som till exempel Kommunal förskola, antal helårsplatser.

Inom Trygghet och stöd: Barn och unga, Utförarenheten och vuxenheten ser vi stora avvikelser. De är både positiva och negativa ur ekonomisk synvinkel. Antal hemtjänsttimmar avviker stort och prognostiseras bli lägre än planerat.

3 Uppföljning av KS Resultatmål

Läsanvisning till målbedömningen av KS resultatmål

Målen bedöms i tre steg med nedanstående rubriker:

1. **Kommentera utfall** - Här redovisas de resultat som är relevanta för målet.

- Indikatorer och aktiviteter som är kopplade till målet. (Dessa synliggörs i tabell i slutet av målbedömningen)

- Resultat från underliggande sektors arbete med målet på sektornivå

- Andra väsentliga utfall eller händelser som bedöms påverka målet

2. **Analys** - Ett resonemang förs om vad resultaten beror på och vad det innebär. Analysen förklarar vilken målbedömning som görs (rött, gult, grönt eller ej påbörjad).

3. **Så går vi vidare** - beskriver konsekvenser av målbedömning samt hur arbetet med målet går vidare.

Färgmarkering av mål, indikatorer och aktiviteter

Målens färgmarkering bygger på en subjektiv bedömning enligt läsanvisningen ovan.

Indikatorernas färgmarkering visar hur stor avvikelser är från ett givet målvärde. I normalfallet visar indikator **grönt** om utfallet är lika med eller bättre än målvärdet. **Gult** om utfallet är mindre än 15 procent från målvärdet och **rött** om avvikelser är mer än 15 procent från målvärdet. Några få indikatorer kan ha andra inställningar exempelvis intervall om ett utfall över målvärdet inte kan anses vara positivt.

Trendpilen anger förändring av måluppfyllnad från samma period föregående år. I vissa fall kan pilen visa förändringen av utfall och i vissa fall från föregående period. Pil uppåt innebär en positiv utveckling, pil nedåt innebär en negativ utveckling.

Aktiviteternas statusmarkeringar visar på om aktiviteten går enligt plan eller inte.

3.1 Strategiska förutsättningar

Attraktiv arbetsgivare

Tolkning

Kungälv är en kommun dit många medarbetare söker sig, där man vill vara med att utveckla kommunen och vara goda ambassadörer både under och efter anställningen.

◆ Är svårbedömt/Delvis uppfyllt

Kommentar av utfall

Flertalet utbildningsinsatser har genomförts till chefer inom arbetsrätt, arbetsmiljö och ledarskap.

Inom sektor Bildning och lärande pågår ett arbete med HÖK 18 (Huvudöverenskommelser) i syfte att komma fram till funktionell uppdragsbeskrivning/tjänstefördelning för skola. Inom sektor Samhälle och utveckling pågår ett arbete med att stärka sammanhållningen och trivseln. Inom sektor Trygghet- och stöd erbjuds heltidstjänstgöring, i möjligaste mån, för de medarbetare som så önskar.

Analys

Personalomsättningen har sänkts, både inklusive och exklusive pension vilket är en positiv trend. Om den sjunkande personalomsättningen beror på genomförda insatser är för tidigt att dra slutsatser av.

Personalomställningar har genomförts och kan ha påverkat resultatet i målet attraktiv arbetsgivare.

Under denna mätperiod ingår semesterperioden och det kan påverka att antalet timavlönades timmar ökar. Även andra faktorer kan påverkas av semesterperioden såsom frisknärvaro.

Så här går vi vidare

Vårt personalpolitiska program kommer att ersättas av en arbetsgivar-, medarbetar- samt ledarpolicy. Ett arbetsmaterial kommer att tas fram för att implementera dessa.

Under hösten kommer en tredagars arbetsmiljöutbildning (Sunt arbetsliv) för samtliga chefer och skyddsombud att påbörjas. Utbildningen kommer att fortgå fram till 2021. Under hösten kommer ett arbetsmaterial att tas fram för att involvera medarbetarna.

Under hösten kommer chefer erbjudas utbildning i att genomföra det "svåra samtalet".

Indikator	Utfall	Målvärde	Målvärde 2020	Målvärde 2021
 Andel timanställda i förvaltningen, arbetade timmar	9,9%	8%	8,5%	8%
 Personalomsättning i förvaltningen, inklusive pension	12,9%	12%	12%	11,5%
 Personalomsättning i förvaltning, exklusive pension	10,8%	11%	10%	9,5%
 Antal sökande per utannonserad tjänst	32,8	28	30	32
 Frisknärvaro	60,8%	52%	52%	53%

Åtgärder för budget i balans

Tolkning

De åtgärder som sektorn avser vidta för att nå målet budget i balans

 Är svårbedömt/Delvis uppfyllt

Kommentar av utfall

Åtgärder genomförs enligt plan. Vissa med avvikelser och några åtgärder får helårseffekt år 2020. Förvaltningens totala planerade besparingsvärde är 79,7 mkr. Prognosen är att 66,4 mkr kommer att genomföras. Differensen är -13,3 mkr.

Det prognostiserade utfallet 2019 för verksamhetens nettokostnader är -19,8 mkr jämfört med budget. Den procentuella ökningen av verksamhetens nettokostnad jämfört med bokslut 2018 är 3,4 %.

Analys

Det tar längre tid än planerat att få ekonomisk effekt av pågående och genomförda åtgärder. Samtidigt ska nya förutsättningar och utmaningar hanteras. Åtgärder som inte ger effekt innebär att nya förslag får tas fram. Sektorerna jobbar med handlingsplaner med målet om en budget i balans. Bedömningen är att besparingsmålet kommer att uppnås 2020.

Så här går vi vidare

Arbete fortgår enligt plan.

Indikator	Utfall	Målvärde	Målvärde 2020	Målvärde 2021
 Ekonomi, KS budgetuppföljning (Mkr)	-2 517	-2 497	100	100

Verksamhetsresultat och kostnad i nivå med jämförbara kommuner

◆ Är svårbedömt/Delvis uppfyllt

Kommentar av utfall

Tidningen Focus har i år gjort om rankningen "Bäst att bo" till "Bäst att leva". Resultatet kan inte jämföras rakt av med 2018. Kungälv's ranking är sämre i den nya rankingen. Men fortfarande bland de 20 % bästa kommunerna.

Nettokostnadsavvikelsen är förbättrad 2018 jämfört med 2017. Fortfarande ligger vi över målvärdet.

Indikatorn Antal årsanställda per 1000 invånare beräknas efter årsskiftet och redovisas i bokslutet. 2018 var utfallet 79,54 och målvärdet 76. Alltså 4,66 % sämre än målvärdet. Bedömningen av övriga 16 resultatmål resulterar i 4 gröna mål, vilket motsvarar 25 %, det är sämre än målvärdet.

Samtliga sektorer har påbörjat arbete med att bestämma lämpliga kommuner att jämföra sig med.

Analys

Målet innebär att mäta, analysera och föreslå lämpliga åtgärder för att förbättra oss där andra kommuner är bättre. Flera indikatorer visar en positiv utveckling men Kungälv har en bit kvar till målet. Åtgärder behöver genomföras för att kunna följas upp. Åtta månader är en kort tid. Målet är just nu svårbedömt.

Så här går vi vidare

Förvaltningen fortsätter det påbörjade arbetet.

Indikator	Utfall	Målvärde	Målvärde 2020	Målvärde 2021
■ ↘ Kvalitet (Ranking Tidningen Fokus undersökning "Här är det bäst att bo")	58	30	58	58
◆ ↗ Avvikelse mellan nettokostnad och strukturjusterad standardkostnad, totalt (exkl. LSS), i procent (%)	0,6%	0%	0%	0%
◆ ↗ Nettokostnad per invånare	54 871	53 000	54 000	55 000
■ — Antal årsanställd per 1000 invånare		76	74	73
■ — Måluppfyllnad övriga resultatmål visar minst 50 procent grönt	25%	50%	50%	50%

3.2 Att ge goda förutsättningar för livslångt lärande

God lärartäthet med hög undervisningsbehörighet

◆ Är svårbedömt/Delvis uppfyllt

Kommentar av utfall

Vad gäller indikatorer på lärartäthet är förskolan och gymnasiet's lärartäthet i nivå med riket. För grundskolan och dess verksamheter ligger Kungälv i regel över riket. Det ska understrykas att vissa mätfel i den officiella statistiken upptäckts och därför är inte siffrorna för främst förskoleklass tillförlitliga.

Vad gäller behörighet och legitimation har Kungälv alltjämt en högre nivå än riket både när det gäller grundskolan och gymnasiet. Grundskolans behörighetsnivå har sjunkit de senaste åren och ligger inte lika högt över riksgenomsnittet som tidigare.

Analys

Nationellt såväl som regionalt är rekryteringsmöjligheterna för behöriga och legitimerade yrkesgrupper svårt. Orsaken är främst att det sökande underlaget kraftigt understiger behovet på marknaden. Vi har påbörjat en koncentrerad utvecklingsinsats i facklig samverkan enligt huvudöverenskommelser (HÖK18). Syftet är att förbättra arbetsmiljömässiga villkor för aktuella grupper.

Skolledares förutsättningar och kontinuitet är en framgångsfaktor för att skapa enheter med god utveckling och gott rykte.

Så här går vi vidare

Arbetet med huvudöverenskommelse (HÖK18) och kompetensförsörjningsplan är två viktiga delar för att förbättra rekryteringsförutsättningarna. Vi fortsätter att utveckla våra stödprocesser för våra skolledare så att vi kan underlätta att organisera för skolframgång.

Indikator	Utfall	Målvärde	Målvärde 2020	Målvärde 2021
 Antal barn per årsarbetare i förskolan, kommunal regi	5,1	5,3		
 Antal elever i förskoleklass per lärare (heltidstjänst)	16,3	18,5		
 Antal elever i fritidshem per anställd (heltidstjänst)	22,6	20,3		
 Antal elever per lärare (heltidstjänst), grundskola	13,3	12,9		
 Antal elever per lärare (heltidstjänst) gymnasieskola	11,8	11,8		
 Andel (%) tjänstgörande lärare (heltidstjänster) i kommunala grundskolan med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne som läraren undervisar i.	74%	70,5%		
 Andel (%) lärare (helårstjänster) på gymnasieskolan, exkl. yrkeslärare), med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne som läraren undervisar i.	90,3%	81,4%		

Alla förskolebarn är efter avslutad förskola väl förberedda att börja grundskolan

Tolkning

Följa lagstiftningens intentioner om skolmognad

 Är svårbedömt/Delvis uppfyllt

Kommentar av utfall

Enligt senaste föräldraenkäten upplever vårdnadshavare att förskolan är rolig, trygg och lärorik. Tidigare år visar mycket stabila värden som inte rört sig under de tre år enkäten pågått. Skillnaden mot GR är marginell, med en högre grad av nöjdhet i Kungälv.

Enligt indikatorn nationella prov i årskurs 3 har årets resultat sjunkit från föregående år.

Analys

Att bedöma målet är svårt. Resultat av nationella prov i årskurs 3, kan inte användas för att säkerställa att alla förskolebarn är väl förberedda att börja grundskolan. Förskolan har strävansmål som fokuserar på gruppens utveckling och inte det enskilda barnets kunskaper.

Så här går vi vidare

Utarbeta ytterligare indikatorer för att bättre mäta måluppfyllelsen.

Indikator	Utfall	Målvärde	Målvärde 2020	Målvärde 2021
 Nationella prov åk 3 i Sv och Ma	63%	71%		

Alla barn och elever vistas i en trygg och säker pedagogisk miljö

◆ Är svårbedömt/Delvis uppfyllt

Kommentar av utfall

Resultatet av den årliga elevenkäten i åk 2 och 5 ligger på en något högre nivå än tidigare år. I åk 9 är resultatet något lägre än tidigare år.

Ett årshjul med aktiviteter inom arbetet med att förebygga kränkande behandling på gymnasiet har tagits fram tillsammans med en reviderad likabehandlingsplan inför skolstart HT19. Förutsättningarna för samverkan mellan elevhälsa och lärare har förbättrats genom en ny mötesstruktur. Syftet är bland annat att hålla likabehandlingsplanens arbete levande under året.

Gymnasiets kartlägningsarbete har utvidgats genom en ny personalenkät om skolans likabehandlingsplan samt att koppla likabehandlingsarbetet närmare arbetsmiljöarbetet (såsom att stärka friskfaktorer och kartläggning av psykosocial arbetsmiljö).

Trygghetsfrågorna följs upp i skolas systematiska kvalitetsarbete (SKA).

Analys

Resultatet visar på att vi behöver fortsätta att arbeta för att alla elever vistas i en säker och trygg miljö. En förutsättning för detta är att det finns vuxna i alla olika miljöer som våra elever vistas i under dagen. Det finns en oro att vuxennärvaron kommer att minska på skolorna förutom på lektion och fritidsverksamhet, utifrån ekonomiska förutsättningar.

Så här går vi vidare

För att säkerställa elevers upplevelse om trygghet och studiero arbetar skolorna vidare med sitt pågående arbete mot kränkande behandling samt med att förstärka ledarskapet i klassrummet. Utbildningsinsatser pågår.

Indikator	Utfall	Målvärde	Målvärde 2020	Målvärde 2021
 Elevenkät åk 2: "Jag är trygg i skolan".	94		92	92
 Elevenkät åk 5: "Jag är trygg i skolan".	87		87	89
 Elevenkät åk 9: "Jag känner mig trygg i skolan"	79		79	81
 Elevenkät GY2: "Jag känner mig trygg i skolan"	87		87	89

Fler elever når gymnasie-examen

◆ Är svårbedömt/Delvis uppfyllt

Kommentar av utfall

Indikatorerna som mäter genomströmning hämtas från Skolverkets officiella statistik som redovisas i december. För Mimers hus kan dock andelen av avgångseleverna (de elever med en avslutad utbildning

som omfattar minst 2500 poäng) med examen redovisas utifrån kommunens egna system. Där har andelen med examen ökat för yrkesprogram och högskoleförberedande program i jämförelse med föregående år.

I juni var samtliga lärare involverade i uppföljningen av gymnasieskolans utvecklingsplan. Uppföljning ledde till nya mål för det nya läsåret. Inom dessa målområden finns ett antal aktiviteter som kommer genomföras under läsåret.

Analys

Mimers hus behöver fokusera på fyra målområden för att förbättra kunskapsutvecklingen och höja andelen elever som tar examen, dessa listas nedan. Målen prioriteras utifrån resultat från de uppföljningar som gjorts på skolan samt den kritik som skolinspektionen riktade mot gymnasiet under sommaren.

Så här går vi vidare

Utifrån uppföljning och utvärdering av Mimers hus utvecklingsplan har nya mål och aktiviteter beslutats. De är för läsåret 19/20:

1. Arbeta för en ökad samsyn kring extra anpassningar och särskilt stöd
2. Säkerställa att utbildningen utformas så att eleverna tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero och trygghet och en hög närvaro
3. Säkerställa att elevhälsan arbetar främst förebyggande och främjande
4. Fortsatt implementering av handlingsplan mot kränkande behandling samt rutiner kring anmälan och utredning av kränkning.

Indikator	Utfall	Målvärde	Målvärde 2020	Målvärde 2021
 Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)		67		
 Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)		70		
 Procentuell andel (%) avgångselever på yrkesprogram som erhållit examen.	88,7%	85,4%		
 Procentuell andel (%) avgångselever på högskoleförberedande program som erhållit examen.	87,9%	84,8%		

Vuxenutbildningen bidrar till livslångt lärande och Sveriges lägsta arbetslöshet

 Kommer att uppfyllas/Är uppfyllt

Kommentar av utfall

Vuxenutbildningens utbildningsutbud planeras inom GR vilket innebär ett stort utbud av utbildningar inom området. Vuxenutbildningen i Kungälv har många samarbetspartners lokalt för att försöka möta behov och hitta lösningar.

Yrkesvuxenutbildning, språkstödsutbildning och lärlingsvux följs upp inom Göteborgsregionen. För den utbildning som anordnades i Kungälv under åren 2016-2018 var 12 % fler i arbete efter studier än innan. En stor majoritet (78%) arbetade eller fortsatte studera inom det område de utbildat sig.

För de kungälvbor som studerat hos annan utbildningsanordnare var 20 % fler i arbete efter utbildning, i jämförelse med före studierna. En majoritet (67 %) arbetade eller fortsatte studera inom det de utbildat sig till.

Vuxenutbildningen i Kungälv är i uppstartsfasen gällande utbildning enligt utbildningsplikten för

nyanlända med låg utbildning. Skolan planerar att utföra denna i tre steg: (1) SFI, (2) orienteringskurs innehållande bland annat IT och yrkessvenska samt (3) förberedande åtgärder för arbete eller ytterligare studier.

Analys

Vuxenutbildningen bidrar till att timanställd och visstidsanställd personal kan validera sina kunskaper i syfte att bli tillsvidareanställda. Detta sker i egen regi för undersköterskor samt av extern utbildningsaktör för barnskötare.

För att erbjuda ett stort utbud av utbildning bedrivs ett aktivt samarbete med lokala och regionala parter.

Så här går vi vidare

Under hösten kommer utvärderingssystemet för hela vuxenutbildningen att genomföras.

Indikator	Utfall	Målvärde	Målvärde 2020	Målvärde 2021
  GR samverkar tillsammans med Kungälv för att skapa en uppföljning av elever efter utbildningens slut. När denna finns på plats kommer en indikator att kunna följas.				

3.3 En trygg omsorg med valmöjligheter genom livet

Full behovstäckning inom äldreomsorgen

 Är svärbedömt/Delvis uppfyllt

Kommentar av utfall

Antal lägenheter täcker inte behovet inom sektorn. Vi har för närvarande 35 personer som väntar i kö till särskild boende.

Antalet lägenheter idag är 388, exklusive korttidsboende. I utfallet ingår de externa 54 lägenheterna på Attendo i Ytterby, 1 plats på Bräcke samt 1 plats på Schedevi.

Målvärdet 2019 är baseras på en behovsanalys som gjordes 2017.

Analys

Arbetsprocessen för att planera och färdigställa rätt antal platser över tid är komplex med många aktörer och delprocesser. Arbetet pågår som behöver prioriteras och styras.

Så här går vi vidare

Planering samt projektering för ombyggnation på Solhaga med nya 24 platser är igång. I maj 2019 öppnades fyra platser på Ranrikegården för personer med LSS-beslut och behov av äldreomsorg. Ytterligare sex platser ska öppnas i september 2019. Behov av fler platser kvarstår.

Indikator	Utfall	Målvärde	Målvärde 2020	Målvärde 2021
  Antalet lägenheter vid vård- och omsorgsboende	388	430	387	405
  Antalet lägenheter i trygghetsboende	85	85	85	85
  Antalet lägenheter vid LSS-boende	128	145	152	164

3.4 Att ge möjligheter till en aktiv fritid för alla åldrar

Fler barn och unga deltar i ett rikt och varierat kultur- och fritidsliv

Tolkning

Alla barn och unga ska ha möjlighet att utöva och ta del av kultur- och fritidsverksamhet. Mångfald och delaktighet ska stimuleras.

◆ Är svårbedömt/Delvis uppfyllt

Kommentar av utfall

Mimers Kulturhus har de senaste åren utökat det kulturella utbudet för barn och unga. Antal kulturevenemang på Kulturhuset och biblioteken ökade under 2018 och fortlöper i samma eller ökande omfattning under perioden.

Antal aktiviteter samt antal aktiva individer 7-20 år redovisade i LOK-stödet visar siffror med ett års fördröjning. En viss minskning av antalet barn och unga i fritidsaktiviteter jämfört med samma tidsperiod året innan kan utläsas. Aktiviteterna ligger dock fortfarande högre eller i samma nivå som 2016. Flickors andel av totalt deltagande i aktiviteter ökar.

Tack vare externa medel från socialstyrelsen har Trygga ungdomsmiljöer kunnat erbjuda unga möjligheten till ett varierat kultur och fritidsliv som lägerverksamhet och sommarlovsaktiviteter.

Analys

I Mimers Kulturhus är målsättningen när det gäller verksamheten att utnyttja resurserna maximalt vilket vi gör i nuläget. De senaste åren har verksamheterna öppnat upp och strukturerat om hela kulturhuset för att vara ett kulturhus med fokus på barn och unga. Det har möjliggjorts genom att se över samordningen i kommunen och samarbeta över sektorer och enheterna samt samverka med andra kulturaktörer. Vi samverkar med föreningar, studieförbund, kulturaktörer, andra sektorer och enheter inom kommunen samt andra kommuner för att kunna erbjuda ett stort utbud. Aktiviteterna är allmänt sätt mycket populära och lockar många att delta på grund av ett omfattande arbete med delaktighet, marknadsföring och systematiskt kvalitetsarbete. Någon möjlighet att utöka antalet aktiviteter som kräver personalökning är begränsad utifrån nuvarande budgetram.

På föreningsnivå sticker ett par föreningar ut med minskat antal aktiviteter under den aktuella perioden. Ett antal föreningar ökar något. Något tydligt mönster nedbrutet på anläggningar eller idrotter kan inte ses.

Så här går vi vidare

Genom ett pågående utvecklingsarbete utvecklas Kulturhuset och biblioteken.

Arbetet med att öka tillgång och tillgängligheten till idrottsanläggningar fortsätter. Under året görs en översyn av stöd till föreningar.

Inom Trygga ungdomsmiljöer, TUM, pågår ett arbete med att sätta och tydliggöra uppdrag för att öka målvärdet.

Indikator	Utfall	Målvärde	Målvärde 2020	Målvärde 2021
◆ ↘ Antal aktiviteter redovisade inom LOK-stödet (Lokalt aktivitetsstöd)	15 198	16 000	13 800	13 800
◆ — Antal aktiva individer 7-20 år.	8 011	8 063	8 063	8 063

3.5 Att alla medborgare ska ha möjlighet att delta i rikt och aktivt kulturliv

Fler barn och unga deltar i ett rikt och varierat kultur- och fritidsliv

Tolkning

Alla barn och unga ska ha möjlighet att utöva och ta del av kultur- och fritidsverksamhet. Mångfald och delaktighet ska stimuleras.

◆ Är svårbedömt/Delvis uppfyllt

Kommentar av utfall

Mimers Kulturhus har de senaste åren utökat det kulturella utbudet för barn och unga. Antal kulturevenemang på Kulturhuset och biblioteken ökade under 2018 och fortlöper i samma eller ökande omfattning under perioden.

Antal aktiviteter samt antal aktiva individer 7-20 år redovisade i LOK-stödet visar siffror med ett års fördröjning. En viss minskning av antalet barn och unga i fritidsaktiviteter jämfört med samma tidsperiod året innan kan utläsas. Aktiviteterna ligger dock fortfarande högre eller i samma nivå som 2016. Flickors andel av totalt deltagande i aktiviteter ökar.

Tack vare externa medel från socialstyrelsen har Trygga ungdomsmiljöer kunnat erbjuda unga möjligheten till ett varierat kultur och fritidsliv som lägerverksamhet och sommarlovsaktiviteter.

Analys

I Mimers Kulturhus är målsättningen när det gäller verksamheten att utnyttja resurserna maximalt vilket vi gör i nuläget. De senaste åren har verksamheterna öppnat upp och strukturerat om hela kulturhuset för att vara ett kulturhus med fokus på barn och unga. Det har möjliggjorts genom att se över samordningen i kommunen och samarbeta över sektorer och enheterna samt samverka med andra kulturaktörer. Vi samverkar med föreningar, studieförbund, kulturaktörer, andra sektorer och enheter inom kommunen samt andra kommuner för att kunna erbjuda ett stort utbud. Aktiviteterna är allmänt sätt mycket populära och lockar många att delta på grund av ett omfattande arbete med delaktighet, marknadsföring och systematiskt kvalitetsarbete. Någon möjlighet att utöka antalet aktiviteter som kräver personalökning är begränsad utifrån nuvarande budgetram.

På föreningsnivå sticker ett par föreningar ut med minskat antal aktiviteter under den aktuella perioden. Ett antal föreningar ökar något. Något tydligt mönster nedbrutet på anläggningar eller idrotter kan inte ses.

Så här går vi vidare

Genom ett pågående utvecklingsarbete utvecklas Kulturhuset och biblioteken.

Arbetet med att öka tillgång och tillgängligheten till idrottsanläggningar fortsätter. Under året görs en översyn av stöd till föreningar.

Inom Trygga ungdomsmiljöer, TUM, pågår ett arbete med att sätta och tydliggöra uppdrag för att öka målvärdet.

Indikator	Utfall	Målvärde	Målvärde 2020	Målvärde 2021
 Antal elever i kulturskola	1 240	1 240	1 240	1 240
 Antal utlån av media till barn och unga på biblioteken	107 569	94 000	140 000	145 000

3.6 Att medborgare och näringsliv ska känna ökat förtroende för kommunen

Förbättrat näringslivsklimat

 Kommer att uppfyllas/Är uppfyllt

Kommentar av utfall

Resultatet i rankningen *Insikt* förbättras jämfört med föregående år och är i nivå med målvärdet. I Svensk Näringslivs ranking hamnar Kungälv på plats 174. En förbättring med 11 placeringar men under målvärdet.

En ny tjänst som näringslivsstrateg är tillsatt under året. Arbete med att ta fram en näringslivsstrategi pågår.

Under hösten har kommunen börjat bjuda in företag till Företagarfrukostar. Upplägget för dessa träffar är att en mindre grupp företagare under en frukost får tillfälle att träffa kommunledningen, och att under en dryg timme får tillfälle att prata om företagen, vilka de största utmaningarna är och samspelet mellan kommunen och företagen.

Näringslivsstrategen ingår i ett antal interna och externa arbetsgrupper/föreningar som jobbar med näringslivsfrågor samt träffar företag vid olika typer av frågeställningar som rör kommunens verksamheter.

Analys

Resultaten visar en positiv trend även om Svenskt näringslivs ranking ligger en bra bit från målvärdet.

Arbete med att ta fram en näringslivsstrategi leds av Västsvenska Handelskammaren. I processen ingår representanter från näringslivet, politiker och tjänstemän från olika verksamheter. Det innebär att strategin får en bred förankring som kan gynna näringslivsklimatet.

Så här går vi vidare

Den nya näringslivsstrategin blir ett viktigt verktyg i det fortsatta arbetet.

Indikator	Utfall	Målvärde	Målvärde 2020	Målvärde 2021
  Förbättra Kungälv på Svenskt Näringslivs ranking	173	100	144	130
  Insikt, förbättra Kungälvs kommuns index	70	70	71	72

Servicenivån ska följa lagstiftningens intentioner

Tolkning

Service på rätt nivå och inom angiven tid, enligt gällande lagstiftning

 Är svårbedömt/Delvis uppfyllt

Kommentar av utfall

Inom äldreboende har alla beslut hittills kunnat verkställas inom 3 månader. Det saknas dock egna boenden/ platser inom Äldreomsorg samt LSS. Handläggningstiden för bygglov håller sig under den lagstyrda 10-veckorsperioden.

Indikatorerna SCB *Nöjd Medborgar-Index* och *Insikt* (bygglov) gav ett godkänt resultat 2018.

Analys

Målet är komplext då en mängd lagstiftning påverkar de kommunala verksamheterna. Ibland uppkommer målkonflikter mellan olika lagstiftningar. Avvägning mellan behov, kapacitet och ekonomi är svårt.

Fler servicemätningar för förvaltningens verksamheter behöver tas fram. Dialog om behov, servicenivåer och lagstiftningens intentioner behöver föras

Så här går vi vidare

Under året kommer ett arbete initieras kring digitala tjänster för medborgare och näringsliv.

Indikator	Utfall	Målvärde	Målvärde 2020	Målvärde 2021
 → SCB medborgarundersökning, Nöjd-Medborgar-Index	52	55	56	56
 ↘ Bygglov – ranking i servicemätningen insikt	62	60	65	

3.7 En ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen

Planberedskap skall finnas för bostäder, verksamhetsmark och handel

 Är svårbedömt/Delvis uppfyllt

Kommentar av utfall

Antal bostäder i beviljade bygglov och som fått slutbesked pågår enligt plan. Antal bostäder i lagakraftvunna detaljplaner når inte riktigt upp till det långsiktiga målet. Inga detaljplaner har ännu antagits för 2019.

Målvärden för antal bostäder 2019 är ackumulerade under perioden 2017-2019. Från 2020 sätt målvärdena årsvis.

Analys

Målet är svåranalyserat och flertalet av indikatorerna följs upp på årsnivå. Ett antal detaljplaner ligger för antagande under året. Utifrån verksamhetens kommentarer av utfall tycks planberedskap för bostäder vara högre än för verksamhetsmark och handel. Att förbereda planer för framtiden utan extern finansiering innebär en investeringskostnad.

Så här går vi vidare

Nya reviderade riktlinjer för byggherredrivna detaljplaner har tagits fram och förväntas antas av Kommunstyrelsen under hösten.

Arbetet med utvärdering av planprojekt fortsätter. Tillsammans med näringslivsstrategen sker avstämningsmöten fortlöpande med Bokab och intressenter i syfte att kunna skapa ny verksamhetsmark.

Indikator	Utfall	Målvärde	Målvärde 2020	Målvärde 2021
 ↘ Antalet bostäder i beviljade bygglov	1 629	1 056	300	300
 ↗ Antalet bostäder som fått slutbesked (Antal färdigställda)	1 220	1 056	300	300

Indikator	Utfall	Målvärde	Målvärde 2020	Målvärde 2021
lägenheter)				
 Antal bostäder i lagakraftvunna detaljplaner	802	1 023	300	300
 Antal bygglov utomplans	27	25	40	40

Investeringar i kärnverksamheten prövas enligt finanspolitiskt ramverk

Tolkning

Vid framtagande av investeringsunderlag ska en jämförande analys av verksamheten i extern eller intern regi alltid göras. Analysen ska fokusera på finansieringsalternativ och driftkostnadskonsekvenser. Utgångspunkten är att alltid uppnå lägsta driftkostnad över tid, med likvärdig service.

 Kommer att uppfyllas/Är uppfyllt

Kommentar av utfall

I lokalförsörjningsplaneringen ingår perspektivet att överväga driftsform vid investeringar i kärnverksamheten.

Arbete med att ta fram anvisningar för standardiserad byggnation pågår, vilket enligt plan kommer färdigställas under 2019-2020.

För att hushålla med resurser har 4-stegsprincipen använts vid varje upprättande av projektdirektiv för om- och nybyggnation.

Det är svårt att hitta relevanta indikatorer för målet.

Analys

4 stegsprincipen är ett första steg att bedöma driftsform innan investeringen.

Vi överväger alltid driftsform vid investeringar i kärnverksamhet för att långsiktigt säkerställa rimliga kostnader.

Så här går vi vidare

Vi fortsätter arbetet med att färdigställa förslag på standardiserad byggnation för att ytterligare kunna sänka kostnaderna. Vi fortsätter att analysera och överväga driftsform vid investeringsbeslut.

Indikator	Utfall	Målvärde	Målvärde 2020	Målvärde 2021
 Indikator kommer att tas fram under 2019				

3.8 Att underlätta för invånare och företag i Kungälv som vill reducera klimatutsläppen

Minskade utsläpp i luft och vattendrag

 Är svårbedömt/Delvis uppfyllt

Kommentar av utfall

Då de flesta indikatorer för detta mål redovisas årsvis kan en bedömning av utfallet inte ske. När det

gäller antalet resor med seniorkort ökar dessa stadigt. Kungälv tappar en placering i miljörankingen, från plats 127 till 128.

Analys

Det finns i nuläget inget som indikerar någon större förändring sedan årsbokslutet.

Så här går vi vidare

Förvaltningens arbete fortgår enligt plan. En resvaneundersökning är önskvärd för att bättre kunna analysera och planera för att öka andelen hållbara resor.

Indikator	Utfall	Målvärde	Målvärde 2020	Målvärde 2021
 Miljöranking i tidningen Aktuell hållbarhet	128	85	100	100
 Fossila koldioxidutsläpp från kommunförvaltningen		706	600	600
 Fossila koldioxidutsläpp ton/invånare från lokaler samt fordon		2,7	2,6	2,6
 Lokal förnybar elproduktion i Kungälvs kommun		12,8%	4%	4,25%
 Totalt antal resande med kollektivtrafik i Kungälvs kommun	7 780 000		8 013 400	8 253 802
 Antal körda mil per invånare med bil		727	800	800
 Antal befintliga fastigheter som kopplas på det kommunala spillvattennätet		25	25	25

3.9 Att nå Sveriges lägsta arbetslöshet med utbildning, arbete och sysselsättning för de som står längst från arbetsmarknaden

Alla nyanlända i jobb eller studier efter avslutad etableringsperiod

 Kommer att uppfyllas/Är uppfyllt

Kommentar av utfall

Arbetslösheten i Kungälv är låg i jämförelse med riket i övrigt. I augusti månad 2019 var arbetslösheten (arbetslösa inklusive personer i åtgärder) i riket 6,9 % och i Kungälv 3,5%. 81 % av nyanlända i Kungälv som avslutat etableringsperioden är i arbete eller studier.

Två indikatorer avser andel arbetslösa med åtgärder i Kungälv respektive arbetslösa ungdomar med åtgärder i Kungälv. Utfallet i dessa indikatorer antyder en försämring jämfört med föregående år. Båda dessa indikatorer saknar relevans i relation till resultatmålet "Alla nyanlända i jobb eller studier efter avslutad etableringsperiod" men har relevans för kommunfullmäktiges mål "Att nå Sveriges lägsta arbetslöshet med utbildning, arbete och sysselsättning för de som står längst från arbetsmarknaden".

Analys

Allt tyder på att det under 2019 kommer att vara fler nyanlända än tidigare som går ur etableringsprogrammet utan att ha etablerat sig på arbetsmarknaden. Anledningen är att de nyanlända som kommit de senaste åren har lägre utbildningsnivå än de som kom runt 2015 och året därefter. Andelen analfabeter är högre än tidigare. Andelen kvotflyktingar har dessutom ökat. Kvotflyktingarna kommer i de flesta fall direkt från ett flyktingläger och etableringstiden för denna grupp är längre än för de nyanlända som varit i Sverige en tid innan de får en kommunplacering.

Så här går vi vidare

Sektor Bildning och lärande har under året rekryterat två praktiksamordnare till SFI. Samordnarna ansvarar för att skaffa praktikplatser och följa upp de elever som befinner sig i utbildningsplikt. Uppdraget förutsätter ett nära samarbete med Arbetsmarknadsenheten, Arbetsförmedlingen, Studie- och Yrkesvägledare och undervisande lärare.

Indikator	Utfall	Målvärde	Målvärde 2020	Målvärde 2021
 Andel ensamkommande i studier/arbete efter fyllda 18 år	100%	100%	100%	100%
 Arbetslösa inklusive i åtgärder i Kungälv	3,5%	2,7%	3,3%	3,5%
 Arbetslösa ungdomar inklusive i åtgärder i Kungälv	5,5%	3,3%	3,4%	3,6%
 Andel nyanlända i arbete eller studier efter avslutad etableringstid på 2 år	81%	50%	60%	60%

4 Personal

4.1 Anställda

	Utfall T2 2019	Utfall T2 2018
Antal anställda	3 742	3 816
Antal anställda, kvinnor	3 043	3 105
Antal anställda, män	699	711
Antal årsarbetare	3 552	3 600
Antal årsarbetare, kvinnor	2 876	2 914
Antal årsarbetare, män	676	686

4.2 Antal arbetade timmar

	Utfall T2 2019	Utfall T2 2018
Månadsavlönade	3 340 495	3 439 637
Månadsavlönade, kvinnor	2 633 746	2 705 147
Månadsavlönade, män	706 749	734 491
Timavlönade	365 615	346 870
Timavlönade, kvinnor	267 547	263 500
Timavlönade, män	98 068	83 370

4.3 Sjukfrånvaro

	Utfall T2 2019	Utfall T2 2018
Sjukfrånvaro (%) av ordinarie arbetstid	7,9	7,8
Sjukfrånvaro- Kvinnor	8,8	8,6
Sjukfrånvaro - Män	4,2	4,3
Ålder <= 29 år	6,6	6,5
Ålder 30-49 år	7,7	7,5
Ålder >= 50 år	8,5	8,4
Varav sjukfrånvaro >60 dagar eller mer	48	44,2

4.4 Sjuklönekostnad

	Utfall T2 2019	Utfall T2 2018
Sjuklönekostnad Kronor	17 799 240	18 327 397
Sjuklönekostnad kronor, kvinnor	15 382 772	15 733 985
Sjuklönekostnad kronor, män	2 416 468	2 593 412
Beräknat PO (personalomkostnader) kronor	7 149 955	7 362 115
Summa	24 949 195	25 689 512

4.5 Kommentrar till utfall

Förvaltningen har 74 färre antal anställda jämfört med samma period föregående år, vilket till viss del kan förklaras med de omställningar som har genomförts.

Av våra anställda är 81,3% kvinnor och 18,7% män, vilket inte har förändrats från föregående år. Andelen kvinnor respektive män i procent som har börjat eller slutat är lika från föregående års mätning så det är ingen skillnad i kön.

Antal arbetade timmar utförda av timavlönade har ökat jämfört med föregående år och har ökat mest för män. Samtidigt har arbetade timmar för månadsavlönade minskat, vilket kan förklaras av de omställningar som har genomförts.

Sjukfrånvaron har totalt sett ökat och det är långtidssjukfrånvaron, fler än 60 dagar, som har ökat vilket också visas med att sjuklönekostnaden har minskat. Eftersom det är försäkringskassan som betalar efter 14:e sjukdagen.

5 Ekonomi

5.1 Kommunövergripande analyser

Samhällsekonomi

Vi får allt fler indikatorer som pekar på en försvagad svensk konjunktur. Sysselsättningen är ännu hög, men det finns tecken på en försvagad arbetsmarknadskonjunktur. De närmaste åren förväntas en lägre BNP-tillväxt samt en period med vikande sysselsättning. En nedväxling för det kommunala skatteunderlaget dröjer dock till 2020.

Vi ser en fortsatt avmattning i Europa, Brexit-oro och en sämre situation i Italiens ekonomi än förväntat och Tyskland - Europas ekonomiska motor - har också visat sämre tillväxt än förväntat.

USA är inne i sin historiskt längsta högkonjunktur, arbetsmarknaden är fortsatt stark och genererar faktiskt nya jobb inom vissa branscher. Handelskonflikten mellan USA och Kina har under senare tid eskalerat och man förväntar sig nu en svagare tillväxt även i USA.

Alla tecken visar alltså på att vi går in i ett ekonomiskt sämre läge än vad vi har haft under de senaste åren.

Finansiella mål

Indikator	Kommentar
Överskottsmålet är 4 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.	● Överskottsmålet är 4 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Prognosen för 2019 är att målet nås.
Soliditeten ska öka med minst 1,0 procent per år över perioden	■ Mäts i samband med bokslut 2019.
Investeringarnas självfinansieringsgrad för skattefinansierad verksamhet skall vara 50 procent eller högre.	● Investeringarnas självfinansieringsgrad är den andel av investeringarna som finansieras av kassaflödet från den egna verksamheten. Resterande investeringar måste lånefinansieras. Målvärdet för investeringarnas självfinansieringsgrad i den skattefinansierade verksamheten är 50 procent. Prognosen för 2019 års resultat uppgår till 106 Mkr och avskrivningarna till 175,7 Mkr. Nettoinvesteringar uppgår enligt prognosen till 280,0 Mkr. Nyckeltalet för investeringarnas självfinansieringsgrad är över 100 procent. <i>Målet är uppnått</i>

Förvaltningens prognos för helåret 2019 är att de finansiella målen kommer att uppnås. Detsamma gäller balanskravet. Förutsatt en positiv utveckling av verksamhetens resultatmål kan även god ekonomisk hushållning uppfyllas.

5.2 Periodutfall

Kommunens utfall för den aktuella perioden är 112,5 Mkr. Skatteintäkter, skatteavgifter och statsbidrag visar totalt för perioden en positiv avvikelse på 6,9 Mkr enligt det senaste cirkuläret från SKL. Utfallet för finansnettot visar även det en positiv avvikelse på 0,6 Mkr. Verksamhetens nettokostnad uppgår till 1 630,3 Mkr jämfört med 1 613,1 Mkr samma period föregående år. Nettokostnaden inklusive avskrivningar har i jämförelse mellan åren 2019 och 2018 ökat med 17,2 Mkr eller 1,1 procent. I utfallet 2018 ingick även jämförelsestörande kostnader på sammanlagt 25,6 Mkr. Posterna bestod av ett förlikningsavtal med en fristående förskola samt nedskrivning av investeringsmedel avseende inköp av moduler i samband med en konkurs.

Periodutfall för nettokostnaderna, Mkr		
År	Nettokostnad	Förändring
2017	1 497,6	3,6 %
2018	1 613,1	7,7 %
2019	1 630,3	1,1 %

Årets lönerrevision är klar förutom några mindre avtal och kostnaden belastar därmed delårsresultatet. Lönekostnaden exklusive PO-påslag ligger på samma nivå som motsvarande period 2018. Detta följer av att kommunen har färre anställda än föregående år, vilket till viss del kan förklaras med de omställningar som har genomförts.

Periodutfall för lönekostnaderna, Mkr		
År	Lönekostnad	Förändring
2017	892,9	5,4 %
2018	919,5	3,0 %
2019	917,9	0,0 %

Semesterlöneskulden påverkar varje delårsbokslut. Vid delårsbokslutet i april är semesterlöneskulden för kommunen hög, då den mesta semestern tas ut under sommaren. Vid delårsbokslutet i augusti är skulden däremot låg eftersom sommarmånaderna då har passerat. Vid varje delårsbokslut bokas förändringen av skulden upp och ger en resultatpåverkan. För att göra delårsresultatet jämförbart med tidigare års delårsresultat visar tabellen nedan resultaten både med och utan semesterlöneskuldens påverkan.

Förändring semesterlöneskuld, Mkr			
År	Förändring	Resultat inkl. semesterlöneskuld	Resultat exkl. semesterlöneskuld
2017	46,4	88,1	41,7
2018	51,6	47,8	-3,8
2019	52,3	112,5	60,2

5.3 Resultaträkning per 31 augusti 2019

<i>Belopp i Mkr</i>	Utfall 2019-08-31	Budget 2019-08-31	Utfall 2018-08-31
Verksamhetens intäkter	498,8	515,1	455,3
Personalkostnader	-1 224,3	-1 293,3	-1 231,8
Övriga verksamhetskostnader	-788,0	-789,0	-744,3
Jämförelsestörande poster	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens kostnader	-2 012,3	-2 082,3	-1 976,1
Avskrivningar	-116,9	-104,0	-92,3
Verksamhetens nettokostnader	-1 630,3	-1 671,3	-1 613,1
Skatteintäkter	1 565,9	1 563,7	1 503,3
Generella statsbidrag och utjämning	203,0	198,3	176,8
Verksamhetens resultat	138,6	90,7	67,1
Finansiella intäkter	15,1	14,1	20,1
Finansiella kostnader	-41,2	-40,8	-39,3
Årets resultat	112,5	64,1	47,8

Kostnadsutvecklingen följer inte samma mönster under hela året, vilket gör att det är svårt att ställa delårsresultatet i relation till årsprognosen. Nedan följer en tabell där man per sektor kan läsa ut prognoser för helåret och resultat för perioden januari till augusti. I tabellen kan man utläsa att prognosen för 2019 visar ett resultat på 106,0 Mkr, vilket motsvarar budgeterat resultat för året. Delårsresultat per 2019-08-31 är 112,5 Mkr, budgeterat resultat är 64,1 Mkr. I bilden nedan är delårsresultatet rensat för semesterlöneskulden på 52,3 Mkr, då denna påverkar resultatet positivt, se textavsnitt semesterlöneskuld. Resultatet per 2019-08-31 blir då istället 60,2 Mkr, mot budgeterade 64,1 Mkr. Kommunen består av många olika verksamheter, vilka alla följer olika mönster gällande intäkter och kostnader. Tar man skolan som exempel är deras år uppdelat på terminer, hamnverksamheten i Marstrand har sin topp under sommaren osv. Skatterna är i stort sett jämt fördelade när man jämför delårsresultatet med prognosen. Slutavräkning 2018 bokas dock upp i sin helhet på delårsresultatet.

Budget, prognos och utfall 2019

<i>Belopp i Mkr</i>	Prognos 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Utfall 2019-08-31	Budget 2019-08-31	Avvikelse 2019-08-31
Politisk organisation	-18,4	-17,0	-1,4	-11,5	-11,3	-0,2
Stab	-197,5	-183,3	-14,2	-115,3	-122,2	6,9
Bildning och lärande	-1 169,9	-1 165,9	-4,0	-768,0	-777,4	9,5
Trygghet och stöd	-1 007,8	-1 007,8	0,0	-671,9	-670,1	-1,8
Samhälle och utveckling	-207,2	-203,2	-3,9	-155,6	-143,7	-11,9
Finansiering	39,0	30,3	8,7	29,7	20,2	9,5
Exploatering och realisationsresultat	45,0	50,0	-5,0	9,9	33,3	-23,4
Verksamhetens nettokostnader	-2 516,8	-2 497,0	-19,8	-1 682,6	-1 671,3	-11,4
Skatteintäkter	2 347,8	2 345,5	2,4	1 565,9	1 563,7	2,2
Generella statsbidrag och utjämning	304,5	297,5	7,0	203,0	198,3	4,7
Finansiella intäkter	23,5	21,2	2,3	15,1	14,1	1,0
Finansiella kostnader	-53,1	-61,2	8,1	-41,2	-40,8	-0,4
Årets resultat	106,0	106,0	0,0	60,2	64,1	-3,9

5.4 Kassaflödesanalys per 31 augusti 2019

<i>Belopp i Mkr</i>	2019-08-31	2018-08-31	2018-12-31
Den löpande verksamheten			
Årets resultat	112,5	47,8	76,0
Avskrivningar	116,9	92,3	139,9
Justering för avsättning pensioner och övriga avsättningar	10,3	-1,8	-12,2
Justering för upplösning av bidrag till infrastruktur	5,4	21,2	15,3
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	0,0	0,0	0,0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapitalet	245,1	159,5	219,0
Förändring förråd och exploateringsområden	-5,8	-26,5	47,7
Förändring kortfristiga fordringar	-23,4	239,6	196,9
Förändring kortfristiga placeringar	0,0	0,0	0,0
Förändring kortfristiga skulder	-41,7	-230,7	-154,4
Kassaflöde från den löpande verksamheten	174,2	141,9	309,2
Ökning/minskning värdepapper	98,8	-149,2	-143,8
Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar	-209,8	-553,7	-828,8
Försäljning av immateriella och materiella anläggningstillgångar	3,2	0,4	19,1
Investering i finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-107,8	-702,5	-953,5
Finansieringsverksamheten			
Upplåning	0,0	725,0	1 195,0
Amortering	-100,0	-245,0	-665,0
Förändring kortfristig del	-148,0	145,0	110,0
Förändring övriga långfristiga skulder	19,3	4,5	221,9
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-228,7	629,5	861,9
Utbetalning av bidrag till infrastruktur	-0,3	-25,4	-31,0
Årets kassaflöde	-162,6	43,5	186,6
Likvida medel vid årets början	345,9	159,3	159,3
Likvida medel vid årets slut	183,3	202,8	345,9

5.5 Balansräkning per 31 augusti 2019

<i>Belopp i Mkr</i>	2019-08-31	2018-12-31	Förändring
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	17,0	19,6	-2,6
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	4 157,9	4 068,4	89,5
Maskiner och inventarier	100,7	98,0	2,6
Summa materiella anläggningstillgångar	4 258,6	4 166,4	92,2
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>	416,2	515,0	-98,8
Summa anläggningstillgångar	4 691,8	4 701,0	-9,2
BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR	233,1	238,5	-5,4
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Förråd och exploateringsområden	136,2	130,4	5,8
Kortfristiga fordringar	451,6	428,1	23,4
Kortfristiga placeringar	0,0	0,0	0,0
Kassa och bank	183,3	345,9	-162,6
Summa omsättningstillgångar	771,1	904,4	-133,3
SUMMA TILLGÅNGAR	5 696,0	5 843,9	-147,9
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
EGET KAPITAL			
Årets resultat	112,5	76,0	36,5
Resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0
Övrigt eget kapital	540,8	464,8	76,0
AVSÄTTNINGAR			
Avsättning till pensioner inkl. löneskatt, Not 1	940,4	930,2	10,3
Avsättning avslut deponi	2,6	2,6	0,0
Avsättning bidrag till infrastruktur	174,6	174,9	-0,3
SKULDER			
Långfristiga skulder	2 824,8	3 053,5	-228,7
Kortfristiga skulder	1 100,2	1 142,0	-41,7
Summa skulder	3 925,0	4 195,5	-270,5
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	5 696,0	5 843,9	-147,9

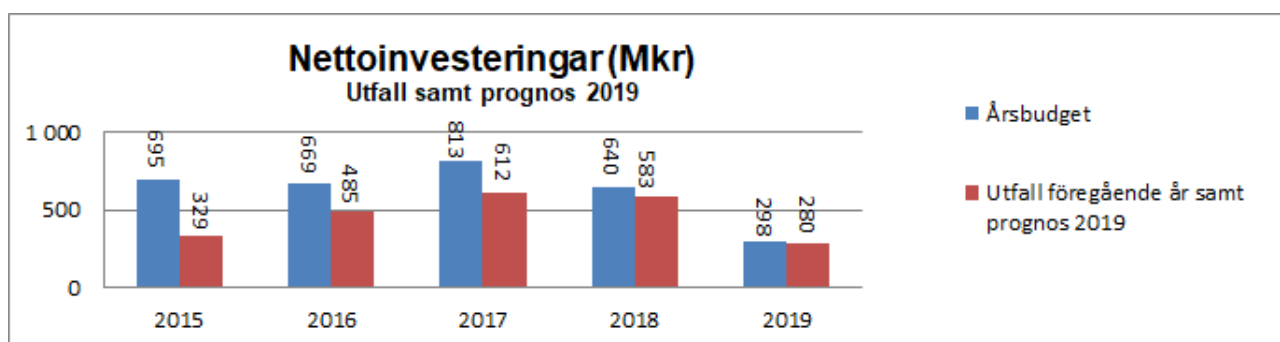
Not 1. Avsättning för ansvarsförbindelse. Enligt beslut i KF 2006-06-19 §139 redovisas åtagandet enligt fullfonderingsmodell.

5.6 Investeringsrapport utfall 31 augusti 2019

Belopp i Mkr	Utfall 2019-08-31	Budget 2019	Prognos 2019	Budgetavvikelse
Avgiftsfinansierade investeringar	64,3	110,0	100,0	10,0
Skattefinansierade investeringar	82,7	188,0	180,0	8,0
Totalt	147,0	298,0	280,0	18,0

Investeringar

Diagrammet redogör för investeringsutfall kontra budget år 2015-2018 samt prognos för 2019.

Budgeten för 2019 (skatt & avgift) uppgår till 298,0 Mkr. Investeringsvolymen avseende perioden uppgår till 147,0 Mkr och prognosen för året uppgår till 280,0 Mkr. Hösten 2018 gjordes en översyn av investeringsprogrammet och investeringstakten minskades jämfört med de senaste åren. Den lägre investeringstakten väntas bestå några år framöver.

Avgiftskollektivet

Avgiftskollektivet har en investeringsram på 110,0 Mkr. För perioden redovisas ett utfall på knappt 65,0 Mkr. Några stora projekt utmärker sig i arbetsomfång och komplexitet; överföringsledningarna inom olika delområden i kommunen.

Vattenverket är färdigställt och har trimmats in under året och är nu i fullt bruk. Två av de tillhörande överföringsledningarna har färdigställts medan övriga pågår och löper på enligt plan.

Arbetet med att fortsatt planera kommunens VA-utbyggnadsområden har påbörjats i enlighet med den utbyggnadsplan som behandlats i kommunstyrelsen. Etappindelning av Aröd är framtagen och projektering pågår.

Byggnation av gator och VA för exploatering i Nordtag pågår och avslutas strax efter årsskiftet.

Vidare pågår ombyggnation av Älvparkens pumpstation vilken avslutas under året.

För Kovikshamns-området har en utbyggnadsplan tagits fram och projektering av ledningsnät har påbörjats i delar av området.

De flesta investerings- och infrastrukturprojekten löper under mer än ett år då det är mycket arbete i upphandling, projektledning, besiktning, myndighetskontakter, sökande av tillstånd, upprättande av erforderliga handlingar med mera. Projekten är omfattande och komplexa varför många förstudier och utredningar måste genomföras innan slutlig projektering startas.

Skattekollektivet

Skattekollektivet har en investeringsram på 188,0 Mkr och för perioden redovisas ett utfall på knappt

83,0 Mkr.

Förskolorna i Kareby och Diseröd färdigställdes i början av året respektive innan sommaren och verksamheten har flyttat in. Dessutom pågår en större lokalanpassning av Fridhemskullen för att kunna möta behovet av förskoleplatser i de centrala delarna av kommunen.

Vidare har motivationsboendet Ekebo färdigställts under året och LSS-boendet på Vena 1:3 är i sitt slutskede med inflyttning planerad under september månad.

Under de närmsta åren kommer ett antal nya gruppboenden behövas för att möta en ökad volym. Ytterligare förskolor och grundskolor ligger också i planeringen framåt.

Medfinansiering

Kommunen har tecknade medfinansieringsavtal med Trafikverket om 274,9 Mkr.

GC Kareby-Kode är under produktion och färdigställs under hösten 2019 och GC Stället-Risby är också i produktion, men i uppstartfasen. GC-Stället-Risby är klar under våren 2020.

Vägplan för GC-Vävra-Tjuvkil är i gång, men just nu har Trafikverket fått i uppdrag att se över kostnader och tidplan för ett eventuellt byte av placeringen av GC.

Under året har 0,5 Mkr upparbetats i medfinansieringsprojekten.

Exploatering

I infogad tabell redovisas kassaflödet av exploateringen för 2017-2019.

Kassaflöde exploatering 2017-2019 (belopp tkr)			
	2017	2018	201908
Utbetalningar	-238 594	-217 497	-22 927
Inbetalningar	175 157	209 213	72 085
Netto	-63 437	-8 284	49 158

Under året har 10,0 Mkr i exploateringsvinst avräknats. Det avser Gjutaren 20/Mimers parkeringar, 4,3 Mkr, Diseröd centrum, 2,7 Mkr, samt Hareslätt och Ringens varv, 3,0 Mkr tillsammans.

Exploateringsverksamheten är inne i en intensiv fas. Byggnation pågår fortsatt på Kongahälla och om allt går enligt plan kommer allt utom ett kvarter vara färdigställt till slutet av 2021.

Mindre anläggningsarbeten återstår på Tega ängar (västra Ytterby). Balder påbörjar byggnation av hyresrätter under slutet av året och Peab påbörjar etapp 2 (bostadsrätter) till våren. Båda väntas vara klara till årsskiftet 2020/2021.

Nordtag, Kastellegården 1:52, är nästa område att exploateras i Ytterby och gatu- och VA-arbeten pågår för fullt. Försäljning av områden genomförs i etapper med en början under hösten.

Efter att Diseröd centrum avslutats är fokus riktat på försäljning av området Disekulla. Försäljning väntas ske under 2020 respektive 2022.

Totalt prognostiseras ett överskott på 45,0 Mkr för året.

5.7 Finansiell rapport

Låneskuld och ränteutveckling

Låneskuld:

- Under årets andra tertial har ingen förändring skett. Förvaltningen följer likviditets- och ränteutveckling och agerar enligt gällande tillämpningsföreskrifter för att säkerställa så låga finansiella kostnader som möjligt.

Ränteutveckling:

- Riksbankens styrränta, ”reporäntan”, är oförändrad och fortfarande negativ, - 0,25 procent.

Kredit- och räntebindning

- I och med att någon nyupplåning inte gjorts sjunker den genomsnittliga kredit- och räntebindningstiden. Förvaltningen bevakar att skuldportföljens genomsnittliga löptider följer gällande tillämpningsföreskrifter.

Pensionsskuld och nettokoncernskuld

Pensionsskuld och nettokoncernskuld redovisas årsvis.

Borgensåtaganden

Borgensåtaganden redovisas årsvis.

Likviditet

Kommunkoncernens likviditet är god. Behållningen på koncernkontot uppgår per 2019-08-31 till + 85,1 Mkr.

Krav/fordringar/inkasso

Krav/fordringar/inkasso redovisas årsvis.

Låneskuld

Låneskuld och ränteutveckling	2019-08-31	2019-04-30	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Extern låneskuld, Mkr	2 604,0	2 604,0	2 704,0	2 174,0	1 626,0
<i>Varav vidareutlåning, Kungälv Energi AB</i>	<i>444,0</i>	<i>444,0</i>	<i>444,0</i>	<i>444,0</i>	<i>446,0</i>
<i>Varav vidareutlåning, Bokab</i>	<i>70,0</i>	<i>70,0</i>	<i>70,0</i>	<i>70,0</i>	<i>0,0</i>
Genomsnittlig räntesats, %	0,95	0,95	0,85	1,35	1,42
<i>Jfr reporänta, %</i>	<i>-0,25</i>	<i>-0,25</i>	<i>-0,50</i>	<i>-0,50</i>	<i>-0,50</i>
Genomsnittlig kredittid, år	3,0	3,5	4,0	3,4	3,7
Genomsnittlig räntebindningstid, år	2,7	2,8	3,1	2,9	2,6
Swap-kontrakt, Mkr	960,0	960,0	960,0	820,0	600,0

Pensionsskuld

Pensionsskuld, Mkr	2019-08-31	2019-04-30	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Pensionsskuld, Mkr			930,2	933,3	943,6
<i>Varav intjänad pensionsrätt</i>			691,9	721,6	744,9
<i>Varav förmånsbestämd pension</i>			230,4	204,6	189,9

Nettokoncernskuld (NKS)

Nettokoncernskuld (NKS)	2019-08-31	2019-04-30	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Nettokoncernskuld, Mkr			5 882,9	5 395,3	4 469,0
<i>Varav Kungävs kommun</i>			5 379,1	4 479,6	3 715,0
NKS totalt per invånare, kr			130 480	122 315	103 236

Borgensåtaganden

Borgensåtaganden, Mkr	2019-08-31	2019-04-30	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Totala borgensåtaganden			677,7	715,3	443,7
<i>Varav gentemot allmännyttan</i>			582,0	646,0	393,0

Likviditet

Likviditet, Mkr	2019-08-31	2019-04-30	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Kungävs kommun	130,9	93,4	278,1	134,5	111,0
<i>Varav för pensionsändamål</i>	43,6	43,6	43,6	55,4	83,3
<i>Varav för socioekonomi</i>	6,1	6,1	6,1	10,1	16,2
Kungälv Energi AB	-65,1	-67,0	-57,6	-59,7	-52,6
Bokab	26,9	28,6	30,3	-12,2	-17,2
Bohus Räddningstjänstförbund	-7,2	-5,7	-5,5	-5,4	-2,7
Bagahus AB	-0,4	-0,4	-0,4	3,5	-0,5
Total	85,1	48,9	244,9	60,7	38,0

Ränteutveckling

Ränteutveckling, procent	2019-08-31	2019-04-30	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Riksbankens reporänta	-0,25	-0,25	-0,50	-0,50	-0,50
5 års statsobligation	-0,50	-0,50	0,00	0,00	0,00

Krav/fordringar/inkasso

Krav/fordringar/inkasso tkr	2019-08-31	2019-04-30	2018-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Barnomsorg			22,0	23,0	19,3
Äldre- och handikappomsorg			253,0	297,0	171,0
Övrigt			602,0	616,0	161,1
Långtidsbevakning			6 660,0	6 708,0	7 217,0
Summa			7 537,0	7 644,0	7 568,4

5.8 Resultatprognos 2019 (12 månader)

<i>Belopp i Mkr</i>	Prognos 2019	Budget 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2017
Verksamhetens intäkter	761,6	775,6	845,6	773,2
Personalkostnader	-1 933,7	-1 943,3	-1 892,3	-1 853,0
Övriga verksamhetskostnader	-1 169,1	-1 173,3	-1 219,8	-1 130,6
Jämförelsestörande kostnader	0,0	0,0	-28,3	0,0
Verksamhetens kostnader	-3 102,7	-3 116,6	-3 140,4	-2 983,6
Avskrivningar	-175,7	-156,0	-139,9	-130,8
Verksamhetens nettokostnader	-2 516,8	-2 497,0	-2 434,7	-2 341,2
Skatteintäkter	2 347,8	2 345,5	2 254,3	2 188,5
Generella statsbidrag och utjämning	304,5	297,5	276,8	239,6
Verksamhetens resultat	135,6	146,0	96,4	86,9
Finansiella intäkter	23,5	21,2	25,5	20,4
Finansiella kostnader	-53,1	-61,2	-46,0	-49,3
Årets resultat	106,0	106,0	76,0	58,0

Prognosunderlag

Prognosen efter tertial 2 är att resultatet vid årets slut uppgår till +106,0 Mkr, vilket också är vårt budgeterade resultat.

Skatteintäkter och generella statsbidrag visar ett överskott på +9,4 Mkr

Finansnetto, + 10,4Mkr

Driftbudgeten, -19,8 Mkr

Kommunens nettokostnader prognostiseras för 2019 till 2 516,8 Mkr mot 2 434,7 Mkr i föregående års bokslut. Nettokostnadsökningen mellan åren är 82,1 Mkr eller 3,3 procent.

I resultatet ingår exploateringsintäkter och reavinster med + 45,0 Mkr.

Prognos för nettokostnader i verksamheten

Prognos för nettokostnader i verksamheten					
Avvikelser mot budget på verksamhetsnivå 2017-2019 Mkr					
År	Budget	Tertial 1	Tertial 2	Bokslut	Utfall helår
2017	2 311,1	-54,9	-47,2	-30,1	2 341,2
2018	2 419,0	-53,6	-53,8	-15,7	2 434,7
2019	2 497,0	-25,8	-19,8		2 516,8

5.9 Åtgärder för budget i balans

Aktivitet	Status	Enhet	Kommentar	Mål 2019	Kostnadsminskning Årsprognos	Diff Mål-Prognos
SOLTAK	⏸	Stab	Kommunens kostnader till Soltak gick med underskott 2018 med ca 8 mkr. Dessa kostnader ökar ytterligare 2019. Framförallt handlar det om ökade kostnader för IT och lön. Dialog pågår med Soltak AB för att effektivisera inom verksamheten.	2 000	0	-2 000
Omställning med anledning av ny organisation	❌	Stab	Full effekt först år 2020.	10 500	10 500	0
Bemanningsenhetens arbetsuppgifter flyttas till sektorerna	⏸	Stab	Omorganisationen genomförs i maj. Underskottet beror på att åtgärden inte får helårseffekt 2019.	7 500	6 150	-1 350
Strandverkets konsthall	⏸	Stab	Verksamheten går över till extern aktör from april.	2 500	1 400	-1 100
Bohus fästning	⏸	Stab	Verksamheten går över till extern aktör from april.	2 500	940	-1 560
Näringslivsverksamhet	✅	Stab		300	300	0
Effektivisering inom förskola - anpassad ökningstakt elevpeng med 1%	⏸	Bildning och lärande	Många barn med särskilda behov, icke budgeterade kostnader för flytt och evakuering av verksamheter samt icke budgeterade kostnader när bemanningsenheten organiserades om. omställningsarbete pågår	2 000	0	-2 000
Anpassad ersättning till fristående förskolor 1%	✅	Bildning och lärande		400	400	0
Effektivisering inom grundskolan - anpassad ökningstakt elevpeng med 1%.	✅	Bildning och lärande	Grundskolans snittkostnad per elev i åk 1-9 ligger under genomsnittet i riket. Grundskolan åk 7-9 går in i 2019 med för höga kostnader. Många åtgärder har gjorts under våren för att få budget i balans. Prognosen för T2 ser bättre ut. Viss risk för att antalet att elever med stora särskilda behov ökar under hösten. Det gäller alla åldrar och detta kan påverka resultatet.	5 000	5 000	0
Anpassad ersättning till fristående grundskolor 1%.	✅	Bildning och lärande		500	500	0
Effektivisering inom gymnasiet	✅	Bildning och lärande		3 000	3 000	0
Anpassad ersättning till fristående gymnasieskolor	✅	Bildning och lärande		600	600	0
Minska budget för IT-verktyg.	✅	Bildning och lärande		1 000	1 000	0
Avveckla interna IT-utbildningar	✅	Bildning och lärande		240	240	0
Översyn inom	✅	Bildning		2 410	2 410	0

Aktivitet	Status	Enhet	Kommentar	Mål 2019	Kostnadsminskning Årsprognos	Diff Mål-Prognos
stödenheten och utvecklingsenheten.		och lärande				
Översyn av flerspråksenheten.	✓	Bildning och lärande		700	700	0
Ökade intäkter	✓	Bildning och lärande		3 200	3 200	0
Översyn drogprevention	✓	Bildning och lärande		550	550	0
Striktare skolskjutsreglemente	⏸	Bildning och lärande	Revideringar i skolskjutsriktlinjerna kan tidigast trädas i kraft under ansökningsförfarande 2020. Detta eftersom inga politiska beslut har hunnit tas för att ändra skolskjutsriktlinjerna innan 2019 års process för skolskjutsansökan.	250	0	-250
Ökning av gruppstorlek förskolan	✓	Bildning och lärande		5 600	5 600	0
Översyn biblioteksfilialer	—	Bildning och lärande	Effektivisering av bibliotek är ännu inte påbörjad pga fortsatt utredningsuppdrag.	3 000	0	-3 000
Anpassa personalkostnaderna inom skattefinansierad verksamhet	▶	Samhälle och utveckling	En verksamhetsutvecklingstjänst är indragen. Budgeterat korttidsvakans och övrig vakans samt inte tillsatt vikarier vilket innebär att vi har klarat målet 2019.	2 000	2 000	0
Höja resultatet inom Parkering	▶	Samhälle och utveckling	Pågår enligt plan. Intäkter för parkeringsfriköp kommer att komma in under 2019.	500	500	0
Outsourcing städ	✓	Samhälle och utveckling	Entreprenad är igång. Start 1 april.	2 000	500	-1 500
Fordonsflottan	⏸	Samhälle och utveckling	<p>Vi sparar ca 300 000 per år utslaget på hela fordonsflottan. Besparingen på två Mkr går inte att genomföra för att den är felkonstruerad och feltänkt. Besparing måste ske i ToS och BoL. SoU äger inte fordonen.</p> <ol style="list-style-type: none"> Kommunens fordonsflotta har genom Centraliserad Fordonshantering minskat i antal från 223 till 215 bilar under perioden 2017-01-01 till 2019-05-01. Det är av vikt att poängtera att under samma period har den gemensamt bokningsbara Transportpoolen utökats från 12 till 17 bilar. En summering av månadsavgifter och koldioxidutsläpp för bilar som ersatts, förlängts, tillkommit eller utgått under 2018 ger en minskad årskostnad om 432.000:- tillsammans med en minskning av koldioxidutsläpp. <p>Under andra tertialen har vi initierat en undersökning av hur bilnehavet har påverkats över tid för att härleda var eventuella sparåtgärder uppnåtts.</p>	300	300	0

Aktivitet	Status	Enhet	Kommentar	Mål 2019	Kostnads- minskning Årsprognos	Diff Mål- Prognos
Samhällsbetalda resor		Samhälle och utveckling	Beslut i KS 2019-04-17 att kortet "fritt vardagar" för ungdomar inom målgruppen åk 7-9 i grundskolan samt 1-3 på gymnasiet, giltigt vardagar inom Västra Götalandsregionen 19-22 tas bort. Sommarlovskortet togs bort av VGR 2018. Detta ger en sammanlagd besparing på ca 3 miljoner kronor.	3 000	3 000	0
Utebadet & Kvarnkullen		Samhälle och utveckling	Kvarnkullen: Pågående utredning om fortsatt förvaltning, ej effekt i år. Utebadet: ej effekt, beslut om fortsatt drift 2019. Beslut om fortsatt drift av utebadet medför ökade kostnader på grund av nödvändig upprustning.	500	0	-500
Inför källsortering (avfall) i kommunala fastigheter		Samhälle och utveckling	Ej möjlig att realisera	500	500	0
"Frysta internhyror" endast 2019		Samhälle och utveckling	Istället för att frysa hyrorna vilket inte var tekniskt möjligt har vi istället sänkt kostnaderna genom revidering av internhyresavtalen. Målet med att sänka kostnaderna för hyror är uppnått.	2 200	2 200	0
Taxa för uteservering		Samhälle och utveckling	Intäkterna för uteserveringarna är 350 tkr och därmed uppstår en avvikelse mot målet på 600 tkr på intäktssidan. Besparingar på utgiftssidan gör att vi nästan uppnår målet. Sektorn föreslår ingen höjning av taxan inför 2020. Resultatet nås genom interna omfördelningar.	600	600	0
Sponsring Match Cup		Samhälle och utveckling	Förvaltningen följde eventet men finansierade inte tillköp av kollektivtrafik.	200	200	0
Portföljstyrning		Samhälle och utveckling	Besparingen på 1 mnkr är genomförd genom neddragning av 1,5 programledartjänster.	1 000	1 000	0
Översyn administrativa enheten		Trygghet och stöd	Åtgärden genomförd.	980	980	0
Hälso-sjukvård		Trygghet och stöd	Tjänsten avslutades och upphörde enligt plan 190331.	400	400	0
Ledning		Trygghet och stöd	Åtgärden genomförd, två tjänster borttagna.	1 600	1 600	0
Stöd i ordinärt boende		Trygghet och stöd	Åtgärden genomförd.	400	400	0
Biståndsenheten, ledsagning äldreomsorg		Trygghet och stöd	Åtgärden genomförd	400	400	0
Internt HVB, Myndighet BoU		Trygghet och stöd	Vi har haft färre placeringar i egen regi på grund av att de ungdomar som varit aktuella för placering har haft vårdbehov som krävt behandlingsinsatser som inte kan mötas upp i Kungälv kommun. För närvarande pågår dialog med närmsta grannkommuner avseende	2 500	2 500	0

Aktivitet	Status	Enhet	Kommentar	Mål 2019	Kostnads- minskning Årsprognos	Diff Mål- Prognos
			att sälja platser inom det interna HVB. Dialog pågår med dessa kommuner om ett gemensamt arbete där vi har insatser med olika inriktningar för att kunna erbjuda en differentierat vård utan att barn eller ungdom behöver byta skola. IVO-tillsyn enl reglemente har genomförts under året- inga anmärkningar framkom.			
Höjda taxor och avgifter	✓	Trygghet och stöd	Taxor och avgifter inom sektor Trygghet och stöd (förutom de avgifter som baseras på högkostnadsskyddet) höjdes med 5 % 2018 och 2019 och kommer sedan att årligen indexuppräknas enligt antingen OPI (omsorgsprisindex) eller KPI (konsumentprisindex).	1 500	1 500	0
Drogprevention	▶	Trygghet och stöd	Det drogpreventiva arbetet fortsätter inom linjen enligt plan. Förändring i uppdraget innebär att enheten fortsatt arbetar uppsökande, kartlägger och identifierar. Fortsatt nära samverkan med polis och socialtjänst. Arbetet inom SSPF är nära knutet till enhetens arbete. Arbetet sker i linje med: Sol 3 kap. 1§, 5 kap. 1§. punkt 2-6	1 200	1 200	0
Översyn TUM	✓	Trygghet och stöd	Omställning genomförd och omorganisation genomförd. Arbete med metodutveckling pågående. Arbete med flertal ideella organisationer/föreningar pågående.	600	600	0
Omstrukturering Familjerådgivningen	✓	Trygghet och stöd	Åtgärden genomförd	600	600	0
Utförarenheten	✓	Trygghet och stöd	Åtgärden genomförd och avslutad.	590	590	0
Sociala resurser AME	✓	Trygghet och stöd	Anpassning enligt budgetförutsättningar. Minskning av en tjänst, avser endast Ledningen för sociala resurser.	710	710	0
Genomlysning sociala kontrakt	▶	Trygghet och stöd	Pågår genomlysning ur flera perspektiv av området sociala kontrakt. Vissa justeringar i handhavande frågor inom området har genomförts löpande. Större avstämning kommer enligt plan, att göras i oktober.	1 700	1 700	0
Summa				79 730	66 470	-13 260

5.10 Prognos budgetavvikelse driftredovisning 2019

<i>Belopp i Mkr</i>	Budget 2019	Prognos 2019
Politisk organisation	17,0	-1,4
Stab	183,3	-14,2
Bildning och lärande	1 165,9	-4,0
Trygghet och stöd	1 007,8	0,0
Samhälle och utveckling	203,2	-3,9
Summa	2 577,3	-23,5
Finansiering	-30,3	8,7
Exploatering och realisationsresultat	-50,0	-5,0
Total avvikelse mot budget	2 497,0	-19,8

Verksamheten visar i sin prognos för helåret en negativ avvikelse mot budget på 23,5 Mkr. Om man även inkluderar Finansiering samt exploateringsintäkter och realisationsresultat visar förvaltningen en negativ avvikelse mot budget på 19,8 Mkr. I tabellen ovan finns en sammanställning över sektorernas avvikelser mot budget. För en mer detaljspecificerad prognos för respektive sektor, se tabellen Detaljspecificerad driftredovisning längre fram i rapporten.

Årsprognosen för Staben uppgår till -14,2 Mkr

Kommunstyrelsen har beslutat om ett antal åtgärder för att nå en budget i balans. För att få full effekt av åtgärderna krävs att dessa genomförs i januari 2019.

En av åtgärderna är att minska kostnaderna för bemanningsenheten med 7,5 Mkr och arbetsuppgifter flyttas till sektorerna. Omorganisationen genomfördes i maj och besparingen får inte helårseffekt 2019, en budgetavvikelse på -1,35 Mkr bedöms i nuläget vara realistiskt.

Enligt den politiska viljeinriktningen ska verksamheterna på Bohus fästning och Strandverket under 2019 bedrivas av externa aktörer. Verksamhetsövergång till externa aktörer har genomförts under april. Verksamheterna delfinansieras av entréavgifter vilka inkommer framförallt under vår/sommar/höst. Kommunens kostnad för Bohus fästning prognostiseras till 1,56 Mkr och för Strandverket 1,1 Mkr vilket bland annat beror på omställningskostnader för personal.

Kostnader för It-utveckling till Soltak AB -12,0 Mkr. Underskottet är hänförligt till ökade kostnader framförallt inom IT som debiterades sent 2018 vilket innebar att förvaltningen inte hade möjlighet att ta hänsyn till de ökade kostnaderna i budget 2019. Även inom lön har kostnaderna ökat bland annat beroende på en ökad beställning.

En kostnad på 4,4 Mkr belastar Staben för utrednings- och projekteringskostnader som inte kan belasta investeringsredovisningen.

Stabens enheter prognostiserar tillsammans en positiv budgetavvikelse på 6,2 Mkr. Avvikelsen beror på sent tillsatta tjänster, vakanta tjänster samt en generell återhållsamhet.

För perioden januari-augusti uppgår kostnaderna för konsulter till 0,6 Mkr. Kostnaderna avser främst

juridisk konsultation, konsultstöd vid chef- och medarbetarutveckling samt IT-konsulter för kommunens verksamhetssystem.

Årsprognosen för sektor Bildning och lärande uppgår till -4,0 Mkr

Helårsprognosen för Bildning och lärande är -4,0 Mkr under förutsättning att sektorn får budgetkompensation för ökade volymer och driftkostnadskonsekvenser.

Effektivisering av bibliotek kommer inte att genomföras. Besparingen har istället fördelats ut per verksamhetsområde och får hanteras genom effektiviseringar på enhetsnivå. Kostnader för måltider och skolskjutsar har ökat jämfört med samma period föregående år vilket ger en osäkerhet kring årets totala utfall. I prognosen ingår ett underskott på -2 Mkr för måltider samt ett överskott på 1,0 Mkr som avser utebliven hyreskostnad för Sparråshallen.

Det kommunövergripande IT-projektet med personaldatorer som övergår till Win10 beräknas ge sektor BoL en ökad årskostnad.

Under hösten påbörjas ett omställningsarbete som väntas få full effekt 2020. Övergången från central bemanningsenhet till egen hantering inom sektorn innebär ökade kostnader som inte finns budgeterade.

Grundskolan gick in i 2019 med för höga kostnader. Många åtgärder har gjorts under året som nu börjar ge effekt.

Gymnasiet och Vuxenutbildningen har effektiviserat under året och räknar med en budget i balans.

Enheter som prognostiserar ett underskott har lämnat in handlingsplaner som främst handlar om personalminskningar i verksamheten, som ofta genomförs vid läsårsstart och därmed ger effekt först under hösten.

Teatern lämnar årligen ett underskott som beror på att intäkterna för evenemang som genomförs inte täcker kostnaderna.

Sektorn har under perioden januari-augusti konsultkostnader på 1,7 Mkr vilket till största delen är kostnader i samband med föreställningar och evenemang inom kulturen. Hälften av kostnaderna är kopplade till projektet Skapande skola. Skillnaden i konsultkostnader mellan juli och augusti är 0,2 Mkr.

Årsprognosen för sektor Trygghet och stöd uppgår till 0,0 Mkr

Sektor Trygghet och stöd redovisar efter andra tertialet fortsatt en nollprognos. Prognosen bygger på att sektorn kompenseras för de volymökningar som finns för de gruppboendestäder som startat under året samt att åtgärder för budget i balans kan hanteras inom ram som beräknat. Sektorn kommer begära tilläggsanslag för sociala investeringar på cirka 0,5 Mkr.

Verksamhetsområdet Myndighet prognostiserar ett underskott på 7,3 Mkr varav försörjningsstödet är 1,9 Mkr. Inom vuxenheten finns det volymökningar på cirka 4 Mkr. Den största utmaningen kring vuxna är hemlösheten och våld i nära relationer. Under 2019 är det många nyanlända som lämnar etableringen, en del av dessa befaras ej klara av sina åtaganden inom etableringen, vilket blir en utmaning för kommunen som helhet. Budget och utfall för hemtjänst hos Biståndsenheten (både egen regi och köpt hemtjänst) redovisas under verksamhetsområde Stöd i ordinärt boende.

Helårsprognosen för verksamhetsområdet Sociala resurser är ett överskott på cirka 2 Mkr, vilket till största delen går att koppla till bidragsanställningar under AME.

Verksamhetsområdet Vård- och Omsorgsboende prognostiserar ett överskott på 0,5 Mkr. Sektorn har i år fått statsbidrag för ökad bemanning äldreomsorg.

Stöd i ordinärt boende prognostiserar ett överskott på 4,8 Mkr. Hemtjänsttimmarna för perioden januari till augusti har minskat med cirka 12,5 procent jämfört med samma period 2018. Antalet brukare har minskat med 6 procent, antal timmar per brukare har minskat med 7 procent och antalet brukare med omfattande hemtjänstinsatser har minskat med 30 procent mellan åren. Hemtjänst egen regi har haft svårigheter att anpassa verksamhet till de lägre timmarna. Övrig hemtjänst förväntas generera ett överskott. Personlig assistans prognostiserar ett underskott då ersättningen från Försäkringskassan inte täcker alla kostnader.

Verksamhetsområdet Hälso- och sjukvård prognostiserar underskott på 1,3 Mkr. Från och med januari köper Kungälv kommun tio stycken korttidsplatser från Ale kommun för att hantera bristen på SÄBO-platser och undvika betal dagar på sjukhuset. Sektorn har enbart fått volymkompensation för sju korttidsplatser vilket resulterar i ett underskott på 1,9 Mkr. Brist på Vård och omsorgsboende har inneburit att tidigare års neddragning av egna korttidsplatser inte kunnat tillgodose behoven.

Prognosen för verksamhetsområdet LSS-boende och Daglig verksamhet är ett underskott på 1,2 Mkr. Inom verksamheten finns stora utmaningar för att sänka kostnaderna. Under våren har ett nytt LSS-boende med fyra platser startat. I augusti startade ytterligare ett boende med integrerad daglig verksamhet. Sektorn räknar med att få kompensation för dessa båda boendena. En omorganisation pågår för att effektivisera verksamheten, dock kan effekten dröja till 2020.

Verksamhetsområdet Nyanlända lämnar en nollprognos. Boende nyanlända har kompenserats med 10,0 Mkr för ökade hyreskostnader 2019. En översyn av verksamhetens kostnader pågår.

Prognosen för Sektorgemensamt är ett överskott på 2,5 Mkr. I överskottet ingår utbildningspengar samt överskott för hyra avseende lokal som under året gått över till sektor Bildning och lärande. Det finns kostnader för ensamkommande barn och ungdomar som enligt prognos hanteras inom sektorns ram.

Totalt har sektorn konsultkostnader på cirka 0,9 Mkr för perioden januari – augusti, vilket till största delen består av kostnader för handledning.

Sektorn har kostnader för inhyrd personal på cirka 0,9 Mkr till och med augusti månad. Dessa avser inhyrda sjuksköterskor.

Ramen för sektor Trygghet och stöd har för åren 2017-2019 minskat med cirka 73 Mkr. Sektorn har åtgärdat 18,1 Mkr under 2017 och 21,4 Mkr under 2018 och beräknar 2019 hantera årets åtgärder på knappt 13,2 Mkr inom ram.

Årsprognosen för sektor Samhälle och utveckling uppgår till -3,9 Mkr

Sektor Samhälle och utveckling prognostiserar ett underskott på 3,9 Mkr 2019. Orsaken är ett underskott för verksamhetsområde lokaler och anläggningar om cirka 9 Mkr. Underskottet beror främst på akut underhåll och kopplas till tidigare nedprioriteringar av planerat underhåll. Orsaken är också försäljning av en fastighet som gett hyresöverskott samt utebliven hyra Sparråshallen på grund av vattenskada. Fritidsanläggningar redovisar ett underskott relaterat till uppstart och drift av utebadet.

Sektorn har ökade kostnader för färdtjänst på 1,8 Mkr som främst beror på ökade drivmedelskostnader. Sektorn har förlorat arrendeintäkter på 2,0 Mkr för schaktdeponin Skälebräcke som är förbrukad. Utöver kostnaderna och intäktsförlusterna tillkommer sektorns sparkrav på cirka 11 procent under 2018-2019.

Underskottet prognostiseras till 3,9 Mkr och beror på att sektorn vakanshåller tjänster inom främst projekt- och programledning och verksamhetsområde planering. Sektorn har dragit ner på konsulttjänster samt arbetat med att öka intäkterna för bland annat timdebiteringar. För att täcka underskottet har sektorn bromsat det planerade underhållet på kommunens gator.

VA-verksamheten har ett planerat underskott på 18,3 Mkr och nuvarande prognos ligger på 15,7 Mkr. Underskottet beror på de drifts- och kapitalkostnader som det nya Vattenverket fört med sig. Tillkommande är också årets investeringar i Kongahälla, Tjuvkielshuvud och Nordtag. Skälet till att resultatet är något bättre än budgeterat beror på att kostnaden för underhållsåtgärder varit lägre än planerat. Intäkterna ligger något under budget och det beror på eftersläpning med utbytet och installationer av nya vattenmätare. Insatser görs för att komma ikapp på detta område.

Avfallsverksamheten följer plan och prognostiseras till -3,0 Mkr, vilket kommer att tas ur resultatfonden.

Konsultkostnaderna uppgår till 2,8 Mkr motsvarande period föregående år var 5,1 Mkr. Av de 2,8 Mkr är 0,8 Mkr kostnader för olika verksamhetssystem. 0,5 Mkr avser juridisk konsultation, 0,4 Mkr är arkitekter och då främst en belysningsstudie. Övriga konsulttjänster är cirka 1 Mkr.

Årsprognosen för exploatering och realisationsresultat uppgår till 45,0 Mkr

Under året har hittills 10,0 Mkr i exploateringsvinst avräknats. Det avser Gjutaren 20/Mimers parkeringar, 4,3 Mkr, Diseröd centrum, 2,7 Mkr, samt Hareslätt och Ringens varv, 3 Mkr tillsammans. Ytterligare områden, till exempel inom Kongahälla-projektet, kommer att avräknas under hösten.

Försäljning av Ranrikegården förväntas genomföras under hösten till ett försäljningspris om 71 Mkr. Den prognostiserade vinsten, efter avdrag för bokfört värde, på 55,0 Mkr, kommer att periodiseras ut över hyresperioden. Det medför i så fall en resultatpåverkan på mellan 2,0 och 3,0 Mkr i år beroende på hyresavtalets längd. Vidare pågår försäljning av fastigheten Harestads-Kroken med en uppskattad realisationsvinst om knappt 1,5 Mkr.

Totalt prognostiseras ett överskott för exploatering och realisationsresultat på 45,0 Mkr för året.

Förändring i skatteutfall 2016-2019

År	Utfall Mkr	Förändring Mkr	%
2016	2 310,2	137,9	6,3
2017	2 428,1	117,9	5,1
2018	2 531,1	103,0	4,2
2019	2 652,4	121,3	4,8

Prognosen för skatteutfallet innevarande år visar på en positiv avvikelse gentemot budget på 9,4 Mkr enligt det senaste cirkuläret från SKL. Både prognosen för slutavräkning 2018 och 2019 är positiva gentemot tidigare prognoser. I generella bidrag ingår ett extra statsbidrag avseende kommunernas specifika asyl- och flyktingmottagande på totalt 9,0 Mkr.

Förändring i skatteutfall 2016-2019, Mkr

År	Budget	Tertial 1	Tertial 2	Bokslut	Utfall helår
2016	2 289,0	11,6	1,2	21,2	2 310,2
2017	2 391,0	22,2	20,2	37,1	2 428,1
2018	2 509,0	15,9	19,0	22,1	2 531,1
2019	2 643,0	3,4	9,4		2 652,4

5.11 Detaljspecificerad driftredovisning för kommunens sektorer 2019

<i>Belopp i Mkr</i>	Prognos 2019	Budget 2019	Avvikelse 2019	Utfall 2019-08-31	Budget 2019-08-31	Avvikelse 2019-08-31
Politisk organisation	18,4	17,0	-1,4	11,5	11,3	-0,2
Stab	197,5	183,3	-14,2	115,3	122,2	6,9
Bildning och lärande						
- Sektorgemensamt	84,6	82,3	-2,3	54,4	54,8	0,5
- Förskola och pedagogisk omsorg	329,3	326,3	-3,0	219,4	217,5	-1,9
- Grundskola och fritidshem åk F-6	419,2	420,2	1,0	278,0	280,3	2,3
- Grundskola och fritidshem åk 7-9	116,0	116,3	0,3	76,3	77,5	1,2
- Gymnasiet och vuxenutbildning	179,8	180,3	0,5	113,7	120,2	6,5
- Kultur	41,0	40,5	-0,5	26,2	27,0	0,8
Summa Bildning och lärande	1 169,9	1 165,9	-4,0	768,0	777,4	9,5
Trygghet och stöd						
- Sektorchef, not 1	27,1	29,6	2,5	12,8	19,3	6,5
- Myndighet	196,7	191,4	-5,3	136,9	127,3	-9,6
- Försörjningsstöd	20,0	18,0	-2,0	12,5	12,0	-0,5
- Sociala resurser	66,4	68,4	2,0	43,3	45,5	2,2
- Vård och omsorgsboende	200,9	201,4	0,5	135,5	134,2	-1,4
- Stöd i ordinärt arbete	197,3	202,1	4,8	131,7	134,9	3,1
- Hälso- och sjukvård	94,7	93,4	-1,3	62,2	62,3	0,1
- LSS-boende och daglig verksamhet	195,1	193,9	-1,2	129,1	128,2	-0,8
- Nyanlända	9,7	9,7	0,0	7,8	6,4	-1,4
Summa Trygghet och stöd	1 007,8	1 007,8	0,0	671,9	670,1	-1,8
Samhälle och utveckling	207,2	203,2	-3,9	155,6	143,7	-11,9
Finansiering	-39,0	-30,3	8,7	-82,0	-20,2	61,8
Exploatering och realisationsresultat	-45,0	-50,0	-5,0	-9,9	-33,3	-23,4
Summa nettokostnad	2 516,8	2 497,0	-19,8	1 630,3	1 671,3	40,9

Not 1: I utfallet för Sektorchef, Trygghet och stöd, ingår 0,5 Mkr i Sociala investeringar. Sektorn kommer att begära tilläggsanslag för detta.

5.12 Koncernföretagen

Koncernen Kungälvs kommun består av Kungälv Energi AB med dotterbolaget Kungälv Närenergi AB. Bohusläns kommunala exploaterings AB, Stiftelsen Kungälvsbostäder, Bohus Räddningstjänstförbund (BORF) som är samägt med Ale kommun samt de vilande bolagen Bagahus AB och Kongahälla AB.

Marstrandsbostäder AB såldes i mars 2013 och kommunen äger numera bara 10 procent i bolaget. Bolaget har namnändrats till Marstrands Kulturbadhus AB. Kommunen äger också 25 procent av bolaget SOLTAK AB som är ett samarbete mellan kommunerna Kungälv, Stenungsund, Lilla Edet samt Tjörn. Det gemensamma bolaget utför stöd- och servicetjänster inom IT, löne- och ekonomiadministration.

Kungälv Energi AB

(Periodutfall 18,6 Mkr, Prognos 30,0 Mkr)

Kungälv Energi visar upp ett positivt resultat på 18,6 Mkr för perioden, vilket är 1,4 Mkr sämre än budgeterat. Bolagets resultat visas i fyra delar: elnät, värme, stadsnät och entreprenad, där elnät och värme är de delar som omsätter mest. Prognosen för helåret är ett resultat på 30,0 Mkr, vilket är sämre än budgeterat resultat på 33,3 Mkr.

Kungälv Närenergi AB

(Periodutfall 1,9 Mkr, Prognos 3,2 Mkr)

Kungälv Närenergi är ett helägt dotterbolag till Kungälv Energi AB som bedriver elhandel. Prognosen för 2019 är 3,2 Mkr, vilket är 1,1 Mkr bättre än budgeterat resultat på 2,0 Mkr.

Bohusläns Kommunala Exploaterings AB

(Periodutfall -1,8 Mkr, Prognos 0,0 Mkr)

Bolaget ska bedriva markexploatering och därtill hörande markförvaltning i kommunen. Periodens resultat är ett underskott på 1,8 Mkr. Prognosen för helåret är ett resultat på 0,0 Mkr vilket understiger budget som uppgår till 1,1 Mkr.

Stiftelsen Kungälvsbostäder

(Periodutfall 11,5 Mkr, Prognos 14,7 Mkr)

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt per augusti 2019 uppgår till 11,5 Mkr jämfört med budgeterat resultat på 10,9 Mkr för motsvarande period år. Kungälvsbostäders resultatprognos för helåret är 14,7 Mkr jämfört med budgeterat resultat på 14,6 Mkr.

Bohus Räddningstjänstförbund (BORF)

(Periodutfall 2,4 Mkr, Prognos 0,8 Mkr)

Resultatet för perioden är 2,4 Mkr, vilket överstiger budget som uppgår till 0 Mkr. Prognosen på helår för Bohus Räddningstjänstförbund är 0,8 Mkr vilket avviker mot budgeterat resultat på 0 Mkr.

SOLTAK AB

(Periodutfall 5,8 Mkr, Prognos 6,1 Mkr)

SOLTAK redovisar ett positivt resultat på 5,8 Mkr för perioden, budgeterat resultat för perioden är 0,0 Mkr. Prognos för helår är 6,1 Mkr, vilket överstiger budgeterat resultat som även för helår uppgår

till 0,0 Mkr.

6 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar

Kungälv kommun följer Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, övrig redovisningspraxis och de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning (RKR), med några få undantag. Fordringar överstigande ett år redovisas som långfristiga, vilket gör att kommunen avviker från RKR:s rekommendation R7, Finansiella tillgångar och finansiella skulder. Övriga undantag framgår under respektive rubrik nedan. För bolagens redovisning följs Årsredovisningslagen, Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag samt (BFN 2012:1) Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Skatteintäkter

Kommunen följer RKR:s rekommendation R2, vilket innebär att den prognos för skatteavräkningen som Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) publicerat i december under räkenskapsåret har använts vid beräkning av årets skatteintäkter. Vid delårsbokslut används alltid senaste prognosen från SKL.

Årets redovisade skatteintäkter består av tre olika delar:

- de preliminära månatliga skattebetalningarna
- en preliminär slutavräkning som bygger på SKL:s prognos för bokslutsåret
- differensen mellan den slutliga taxeringen och den redovisade skatteintäkten föregående bokslutsår

Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar

Enligt RKR:s rekommendation R2 ska offentliga bidrag samt anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt i balansräkningen och periodiseras över anläggningarnas respektive nyttjandeperiod. Enligt samma rekommendation är det även möjligt att redovisa gatukostnadsersättningar och investeringsbidrag på samma sätt. Kommunen tar från och med 2010 upp gatukostnadsersättningar bland långfristiga skulder. Från och med 2011 redovisas även investeringsbidrag och anslutningsavgifter enligt rekommendationen. 10 procent av anslutningsavgifterna intäktsförs direkt för att bland annat täcka kostnader för administration.

Skatteintäkter periodiseras i 12-delar. Avgifter för äldreomsorg och barnomsorg faktureras månatligen, VA-konsumtionsavgifter samt avgifter för renhållning faktureras varannan månad. Intäkter från olika projekt redovisas i takt med att kostnader uppstår.

Personalkostnader

Lönerna är bokförda enligt kontantprincipen. Sociala avgifter bokförs som ett procentuellt påslag på lönekostnaden. Förändring av semesterlön och övertidsskuld redovisas som en kostnad i verksamheten. Intjänad ferielön och uppehållslön för lärare redovisas som skuld. Timlöner och ersättning för obekvämt arbetstid som är intjänade under augusti månad tas upp som kortfristig skuld.

Avskrivningar

Avskrivningar beräknas på anskaffningsvärdet. Bestämmande av den ekonomiska livslängden görs utifrån beräknad ekonomisk nyttjandeperiod. Aktivering av anläggningstillgångar sker normalt den månad som investeringen tas i bruk. Nominell metod används för beräkning av avskrivningar, det vill säga linjär avskrivning på ursprungligt anskaffningsvärde.

Avskrivningstider År

VA-anläggningar: 33-50

Byggnader: 20-50

Gator, broar och hamnanläggningar: 20-33

Maskiner, inventarier och bilar: 5-20

Datorer och kringutrustning, programlicenser: 3-5

Mark och konst: Ingen avskrivning

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar har i balansräkningen tagits upp till anskaffningsvärde efter avdrag för investeringsbidrag, planmässiga avskrivningar och nedskrivningar t o m 2010. Anslutningsavgifter har redovisats som investeringsbidrag och därmed har kommunens investeringar i VA-anläggningar netto redovisats. Från och med 2011 redovisas investeringsbidrag och anslutningsavgifter som långfristiga skulder och minskar därmed inte anläggningens anskaffningsvärde. Dessa bidrag och avgifter periodiseras över tid motsvarande tillgångens avskrivningstid. Anläggningstillgångarnas nyttjandeperiod provas löpande.

Kommunen påbörjade 2015 arbetet med att övergå till komponentavskrivning enligt RKR:s rekommendation R4, Materiella anläggningstillgångar. Införandet har skett etappvis och är nu helt implementerat. Komponentindelning av nyinvesteringar och ombyggnader avseende kommunens fastigheter har skett sedan 2016. Under år 2017 infördes komponentavskrivning även på investeringar i infrastruktur samt vatten- avlopp- och renhållningsanläggningar. Arbetet med att komponentindela äldre objekt har pågått parallellt och är nu helt genomfört.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

I Kungälv kommun gäller att den ekonomiska livslängden ska överstiga tre år och att anskaffningsvärdet ska överstiga ett värde om minst ett ½ prisbasbelopp för att en anskaffning ska redovisas som en anläggningstillgång.

Exploateringsverksamhet

Nedlagda kostnader och erhållna intäkter för pågående exploateringsverksamhet redovisas som kortfristiga fordringar och skulder. Under pågående exploatering kan vid årsskiftet kostnader belasta innevarande år och intäkter nästkommande.

Exploateringsprojekten ses över löpande och avräkning sker allt eftersom delområden inom projekten avyttras och kostnaderna hänförliga till aktuella områden kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Materiella anläggningstillgångar, investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar aktiveras löpande i samband med att berörda investeringar färdigställs.

Pensioner

Lagen om kommunal bokföring och redovisning anger att pensionsåtagandet ska redovisas enligt blandmodellen. Detta innebär att pensioner intjänade före år 1998 lyfts ur balansräkningen och redovisas som en ansvarsförbindelse. Pensioner intjänade från och med 1998 ska redovisas som en skuld i balansräkningen.

Enligt beslut i Kommunfullmäktige den 2006-06-19 § 139 har Kungälv kommun bytt redovisningsprincip beträffande redovisningen av kommunens totala pensionsåtagande. Pensioner intjänade före år 1998 har lyfts in som en avsättning i balansräkningen, inklusive särskild löneskatt. Kommunen har därmed, i likhet med flertalet andra kommuner, gått ifrån den så kallade blandmodellen och tillämpar istället fullfonderingsmodellen. Motiven för fullfondering är att ge en mer rättvisande bild av kommunens finansiella ställning och utveckling samt att minska den framtida belastningen på kommunen då utbetalningarna av pensioner ökar.

Den avgiftsbestämda ålderspensionen med tillhörande löneskatt, som betalas ut under 2019, har bokats upp som kortfristig skuld i 2018 års bokslut. Beräkningen av pensionsförmånerna är gjord enligt SKL:s ”Riktlinjer för beräkning av pensionskund”, RIPS 19, och utförda av KPA. Pensionsförpliktelser för förtroendevalda redovisas enligt rekommendation R10, Pensioner.

Leasingavtal

All leasing i kommunen redovisas som operationell leasing eftersom inga leasingavtal överstiger 3 år. Samtliga hyresavtal gällande fastigheter klassificeras som operationella då de ekonomiska fördelar och risker som förknippas med ägandet inte överförs till kommunen. Därmed avviker kommunen från RKR:s rekommendation R5, Leasing.

Säkring av räntebindning

Kungälv kommun utnyttjar derivatinstrument för att säkra exponeringen för ränterisker. Säkringsstrategin regleras i Finanspolicy. Kommunen strävar med denna säkringsstrategi efter att åstadkomma en stabil framtida upplåningskostnad. Målsättningen är att reducera osäkerheten hänförlig till lån med rörlig ränta.

Lånekostnader

Kommunen räknar in lånekostnader i anskaffningsvärdet för materiella anläggningstillgångar enligt RKR:s rekommendation R4. Lånekostnaden beräknas utifrån den genomsnittliga räntan på kommunens långfristiga låneskuld under perioden, så kallat generellt låncarrangemang. Det innebär att lånekostnader inräknas i tillgångens anskaffningsvärde för investeringsprojekt som tar betydande tid att färdigställa. Detta under förutsättning att kommunen har lånekostnader vid denna tidpunkt. Ränta under byggtid tillämpas på projekt som pågår under en period av minst sex månader och där den upparbetade investeringsutgiften uppgår till minst 5 Mkr.

Jämförelsestörande poster

De poster som kommunen i tilläggsupplysningarna redovisat som jämförelsestörande har bedömts att på ett tydligt sätt påverka jämförelsen med motsvarande poster andra år. Någon beloppsgräns har inte fastställts eftersom exempelvis skillnaden mellan vad som är jämförelsestörande i finansiella kostnader skiljer sig från vad som är jämförelsestörande i verksamhetens kostnader.

Bidrag till infrastruktur

Kommunfullmäktige har fattat beslut om att lämna bidrag till infrastruktur avseende byggandet av GC-banor, utbyggnad av väg 168 Ekelöv-Grokareby, förbifart Tjuvkil, vänstersvängsfält Sparråsvägen samt ombyggnad av trafiklösning vid E6 Kungälvsmotets östra ramper, totalt 274,9 Mkr. Bidragen ska upplösas under 25 år. Någon nuvärdesberäkning av avsättningen har inte gjorts. I resultaträkningen har redovisats upplösning av de beslutade bidragen för GC-banor, förbifart Tjuvkil, Sparråsvägen samt E6 Kungälvsmotet med ett belopp motsvarande en tjugofemtedel. Bidraget avseende utbyggnad av väg 168 har ännu inte börjat lösas upp eftersom beslutet fattades under 2009 och därmed omfattas av det undantag som anges i RKR:s rekommendation 6, Redovisning av bidrag till infrastrukturella investeringar.

